

Katrā ģimenē savu Kopsoli!

Paldies tev par uzticību. Tu pašlaik esi to vairāku simtu lasītāju skaitā, kas abonējuši "Kopsoli" 2016. gadam. Bet biedru mums ir piecreiz vairāk, tā tad lasītāju arī varētu būt vairāk – to parāda situācijas analīze saskaņā ar Latvijas pastā un Rīgā uz vietas veikto abonēšanu 2016. gadā.

Lūk, ko liecina dati par abonentiem biedrībās (% no biedru skaita): Daugavpilī un Kuldīgā – 11%, Rēzeknē un Ventspilī – 12%, Rīgā – 18%, Smiltēnē – 22%, Liepājā – 24%, Valmierā – 27%, Pļaviņās – 28%.

Padomā, kā konkrēti tu varētu palīdzēt KS lasītāju skaitu vairo. Iesaki, aicini, pamudini avīzi abonēt tos biedrus, kuri to vēl nav izdarījuši. Lai katrā ģimenē būtu savs "Kopsoli"!

"Kopsoli" ir tavs draugs un padomdevējs jau 62 gadus. No katra biedra atkarīgs, vai turpmāk tam būt vai nebūt. Ir svarīgi saglabāt vienīgo avīzi nedzirdīgajiem. Būtu bēdīgi to saprast tikai tad, kad tās vairs nebūtu.

Paldies tev, lasītāj, un – rosini arī citus abonēt "Kopsoli".

"Kopsoli" radošā komanda:
 Ilze Kopmane, Zigmārs Ungurs, Juris Grundulis

**Nākamais numurs
 15. aprīlī**

Divkāršā talantu jubileja



Pasākuma pirmajā daļā notika uzveduma "Mīla stiprāka par nāvi" izrāde, pēc kuras Rīgas domes pārstāves pasniedza Atzinības rakstu teātra režisorei Dzintrai Kukšai un deju grupas vadītājai Danai Kalpiņai – Geidai. Sākoties vakara otrajai daļai, ievadvārdos

Rītausmas direktore 2010. – 2012. gadā Brigita Lazda teica: "Šodien mūsu teātris un dejas, aktieri un dejotāji saplūduši kopā un kļuvuši par vienu veselumu. Ir nomainījušās vairākas paaudzes, nāk atkal jauna un nedzirdīga kultūra bija, ir un būs!"

Tālāk lasiet 5. lpp.

Marta sievietes

Šoreiz uzrunājām tās mūsu sievietes, kuru dzīvē nesen bijis kāds svarīgs notikums. Intervējām Annu Moiseju viņas 80 gadu jubilejas sakarā; Elzu Volonti par viņas jauno darbu Latvijas TV un Supernovas tulkošanu; Kristīni Zapoļsku par to, kā viņai izdevās pabeigt Latvijas Universitāti ne tikai ar diplomu, bet arī ar Atzinības rakstu.



Kopā ar kolēģiem 1. martā

Daudzas LNS biedres šai numurā godinātas kā Rītausmas pašdarbības kolektīvu nese no svētku dalībnieces, bet ievērojamās dzīves gadskārtās sveiktas 3 LNS Goda biedres.

Šoreiz jāmin arī mūsu pašu „Kopsoli” redaktore Ilze Kopmane (attēlā – kopā ar darbabiedriem). Viņai 1. martā bija darba jubileja – LNS nostrādāti 45 gadi. Sāka strādāt Rītausmā, pēc tam tika pie sava sirds darba visam mūžam – „Kopsoli”. Ilze bijusi līdzās darba

ceļā daudziem mūsu biedriem, kuri kādu laiku strādājuši "Kopsoli" redakcijā. Viņu vidū: Brigita Lazda, Ivars Kalniņš, Inese Immure, Sandra Gutāne, Daiga Delle, Irīna Kristoforova, Edgars Vorslovs, šī raksta autors un vēl citi. Cerams, kādā no turpmākajiem KS Ilze plašāk dalīsies savās atziņās par ilgo darbu LNS. ▲

Ar sveicienu visām LNS sievietēm:
 Zigmārs Ungurs, foto: Juris Grundulis

LNS vadības kalendārs

LNS prezidents Edgars Vorslovs:

17. februārī

Vadīja LNS valdes sēdes norisi. Valdes sēdē tika izskatīti LNS kapitālsabiedrību iesniegtie budžetu projekti, jautājumi par "Kopsolī" izsludināto fotokonkursu un jauniešu dalību starptautiskajās nedzirdīgo jauniešu organizācijās (*skat. rakstu atsevišķi*).

25. februārī

Tikās ar LNS īpašuma Pļaviņās, Daugavas ielā 75, pircēju, kura jau pilnībā samaksājusi līgumā noteikto cenu. Kopīgi apmeklējot notāru, tika nokārtotas pēdējās formalitātes, un tagad šim īpašumam ir jauns īpašnieks.

29. februārī

Kopā ar valdes locekli V. Strazdiņu tikās ar juristu. Tikšanās laikā tika apspriesti ar LNS īpašumiem Daugavpilī saistītie jautājumi. Visproblemātiskākais ir īpašums 18. novembra ielā 208, tāpat ir risināmi jautājumi par ēku Klusā ielā 4 pārņemšanu LNS īpašumā.

1. martā

Kopā ar LNS viceprezidenti S. Gerenovsku sveica avīzes "Kopsolī" redaktori Ilzi Kopmani ar visilgāko darba stažu LNS sistēmā, kura pie mums nostrādājusi jau 45 gadus.

Vadīja LNS iepirkumu komisijas sēdi, kuras laikā tika izskatīti iepirkuma konkursa "Surdotehnisko palīgīdzekļu piegāde 2016. gadam" pretendenti iesniegtie piedāvājumi. Saņemti pieteikumi no 3 pretendentiem, un tagad vismaz mēnesis paies, līdz tiks pārbaudīti visi

iesniegtie dokumenti un sakārtotas juridiskās procedūras līgumu noslēgšanai.

2. martā

Kopā ar LNS viceprezidenti S. Gerenovsku apciemoja LNS Goda biedri Intu Ubarsti, lai apsveiktu viņu 80 gadu jubilejā. Ar jubilāres veikumu var iepazīties LNS mājaslapas sadaļā "Goda biedri".

4. martā

Komunicēja ar Eiropas Nedzirdīgo savienību (EUD), sniedzot tai nepieciešamo informāciju Eiropas Invaliditātes stratēģijas izvērtēšanai. EUD apkopo situāciju visās ES dalībvalstīs un tad informāciju iesniegs Eiropas Komisijā.

Tika sniegtas atbildes par situāciju Latvijā informācijas pieejamībā zīmju valodā valsts institūciju mājaslapās, zīmju valodā tulkoto un titrēto raidījumu pieejamību televīzijas kanālos, par zīmju valodas tulka pakalpojumu pieejamību dažādās situācijās, sākot ar izglītības ieguvu bērniem un beidzot ar dalību politiskajos procesos.

9. martā

Vadīja ikmēneša valsts deleģēto uzdevumu izpildes sapulci, kurā piedalījās LNS vadība, LNS Rehabilitācijas centra un LNS Surdotehniskās palīdzības centra vadība. Sapulces laikā tika analizēts 2016. gada februāra mēneša darbs, kā arī apspriests darbs turpmākajiem 2016. gada mēnešiem, lai sekmīgi nodrošinātu valsts deleģēto uzdevumu veikšanu.

12. martā

Piedalījās "Rītausmas" amatiermākslas kolektīvu jubilejas pasāku-

mā. Tajā prezidents, pasniedzot pateicības rakstus, pateicās kolektīva ilggadīgajiem dalībniekiem un apkalpošajam personālam, kas snieguši nozīmīgu ieguldījumu nedzirdīgo kopienas kultūras attīstībā.

Februāra – marta mēnešos

Komunicēja ar valsts institūciju darbiniekiem, paužot LNS viedokli par dažādiem izstrādātajiem Ministru kabineta noteikumu un citu normatīvo aktu grozījumiem, kā arī koordinēja LNS dalību dažādos projektu konkursos.

LNS viceprezidente Sandra Gerenovska:

26. februārī

Piedalījās Sustento sanāksmē, kur kopā ar citām invalīdu NVO tikās ar veselības ministru Gunti Belēviču. Tika runāts par jauno norēķinu sistēmu (ar bankas karti) bezmaksas braucieniem sabiedriskajā transportā.

Jauna norēķinu sistēma jāievieš tāpēc, ka ir pamatotas aizdomas par invalīdu apliecību viltošanu, kā arī tāpēc, ka invalīdam neērti, visu klātbūtnē uzrādot invalīda apliecību. Invalīdam jājūtas tikpat ērti un brīvi kā citiem pasažieriem un norēķinoties nevajadzētu atšķirties no citiem.

Šobrīd pēc jaunās metodes gatava strādāt tikai viena – Norvik banka. Līdz ar to pastāv problēmas karšu izsniegšanas jomā, jo šīs bankas filiāles nav visos reģionos un mazajās pilsētās.

Invalīdiem par kartes noformēšanu nekas nebūs jāmaksā, un viņu konta nauda netiks aiztikta. Visus izdevumus segs valsts. ▲

SIA budžeti saskaņoti valdē

Pirmā LNS valdes sēde šogad notika 17. februārī. Tika izskatīti 7 dienas kārtības jautājumi. Pirmkārt tika saskaņoti visu četru LNS SIA 2016. gada budžeti.

Pēc tam LNS prezidents Edgars Vorslovs informēja valdi, ka ar LNS valdes 9.12.2015 lēmumu Nr.15-8 bija uzdots SIA „LNS nekustamie īpašumi” sagatavot informāciju par 2015. gada finanšu plūsmu, lai varētu sniegt atbildi uz LNS Domes locekļa G. Jurševska informācijas pieprasījumu. SIA „LNS nekustamie īpašumi” 22. janvārī iesniegusi finanšu līdzekļu izlietojuma atšifrējumu, veicot LNS īpašumā esošo objektu remontdarbus un atjaunošanu 2015. gadā. **Pavisam tam kopā iztērēti**

115768 EUR (ar PVN). No tiem pati SIA „LNS nekustamie īpašumi” ieguldījusi **42035 EUR**, bet **73733 EUR** apmaksājusi LNS.

Valde pieņēma zināšanai SIA „LNS nekustamie īpašumi” sagatavoto informāciju un uzdeva precizēt ziņojumu par 2015. gada finanšu plūsmu, iekļaujot arī kopējo ieņēmumu daļu.

Tālāk valde pieņēma zināšanai LNS Informācijas nodaļas izstrādāto fotokonkursa „Mūsu biedru fotostāsti” nolikumu un žūrijas sastāvu, kā arī uz-

deva turpmāk pirms katra LNS mēroga konkursa izsludināšanas, kurā paredzēts pasniegt nominācijas LNS vārdā, ievērot LNS statūtos noteikto lēmumu pieņemšanas procedūru.

Beidzamais sēdes jautājums – par jauniešiem. Valde nolēma apmierināt jauniešu centienus un pieteikt viņu dalību Eiropas Nedzirdīgo jauniešu savienībā (EUDY) un Pasaules nedzirdīgo federācijas Jauniešu sekcijā (WFDYS), kā arī pilnvarot LNS Jauniešu centra vadītāju Kristapu Legzdiņu parakstīt dalības pieteikumus EUDY un WFDYS, saskaņojot dokumentu saturu ar LNS prezidentu. ▲

Zigmārs Ungurs

Diskusija: Par tulka pakalpojumu bankā



Pēc LNS Informācijas nodaļas iniciatīvas 9. februārī LNS Rehabilitācijas centrā (RC) notika Swedbank pārstāvju, LNS Informācijas nodaļas un RC darbinieku tikšanās, lai diskusijās noskaidrotu tulka lomu Swedbank un tās nedzirdīgo klientu komunikācijā.

No Swedbank diskusijā piedalījās tās Ārējās komunikācijas nodaļas vadītāja Vineta Savicka, Klientu servisa atbalsta daļas projektu vadītāja Līga Krievāne - Kalniņa un šīs daļas vadītāja Natalja Golde. No RC puses – tā vadītāja Sandra Gerenovska, tulki Andris Ķirsons, Armands Brūvers un Anete Arāja; no LNS Informācijas nodaļas – korespondents Zigmārs Ungurs.

Tika apspriesta problēma, ka reizēm Swedbank neļauj tulkot nedzirdīgajiem klientiem, jo banka uzskata tulku par nepiederošu trešo personu tās un nedzirdīgā klienta savstarpējos darījumos.

Andris Ķirsons pastāstīja par savu pieredzi: Swedbank darbinieki negribēja, ka viņš tulko savam nedzirdīgajam klientam, un jautāja, vai klients rakstīt un lasīt prot. Uz to A. Ķirsons atbildējis, ka prot, bet nesaprot uzrakstītā jēgu un viņam jebkurā gadījumā tā jēga ir jāiztulko zīmju valodā. Tomēr bankas darbiniece neļāva tulkam piedalīties sarunā, kaut arī pati nespēja komunicēt ar nedzirdīgo klientu.

Vēl cits gadījums, kad bankā vecāks nedzirdīgs cilvēks gribēja atvērt kontu pensijas saņemšanai. Arī tad tulkam neļāva tulkot kā nepiederošai trešai personai. Ja ir sertificēts tulks ar amata kvalifikācijas apliecību, tad viņa darba pienākumos ir sniegt nedzirdīgajiem klientiem atbalstu zīmju valodā. Bet banka to nesaprot, acīmredzot, negrib, ka nedzirdīgs klients izmantotu tās pakalpojumus. Salīdzinājumam var piesaukt, piemēram, ķīnieši vai japāņi, kas atnācis uz banku ar tulku, – tādi klien-

ti taču ir jāapkalpo. (Vēlāk bankas pārstāve šo A. Ķirsona piemēru komentēja šādi: *“Šis noteikti ir bijis pārpratums, jo banka vēlas apkalpot nedzirdīgos klientus, tikai tai ir pienākums rūpēties par savu klientu finansiālās informācijas aizsardzību.”*)

Sandra Gerenovska paskaidroja bankas pārstāvēm, ka nedzirdīgajiem saprasties tikai ar lasīšanu un rakstīšanu ir grūti, jo viņiem latviešu valoda ir tikpat kā svešvaloda, bet zīmju valoda ir viņu dzimtā valoda. Rehabilitācijas centrs ar nedzirdīgajiem klientiem strādā ik dienas un palīdz viņiem arī tādās vienkāršās lietās kā uzrakstīt iesniegumus, vēstules u.c. Ar to jārēķinās iestādēm, kurp viņi dodas kopā ar tulku, šajā gadījumā arī bankai.

Bankas pārstāves par dzirdēto bija ļoti pārsteigtas, jo neesot varējušas iedomāties, ka nedzirdīgajiem klientiem tik grūti saprast lasīto un vēl grūtāk pašiem uzrakstīt savu vajadzību. Tika izteikta atvainošanās par tām situācijām, kas radušās nedzirdīgajam klientam un tulkam. Banka nav zinājusi par situāciju ar nedzirdīgajiem klientiem, tāpēc nevarēja ņemt vērā nedzirdīgā klienta vajadzības, lai viņš komunikācijā justos ērti. Pārstāves izteicās: *mēs esam šeit, lai atrastu risinājumu mums, jums un mūsu kopīgajiem nedzirdīgajiem klientiem.*

Viņas pastāstīja, ka vairākus gadus sadarbojas ar Neredzīgo biedrību, kas atrodas Juglā, ir panākta sapratne un atrisināti jautājumi par neredzīgo klientu apkalpošanu, bet tur nebija izglītības problēmas. **Bankai jāmeklē un jārod optimāla pieeja arī nedzirdīgajiem**

klientiem. Problēmas ir ļoti līdzīgas, tādas pašas kā ar neredzīgajiem klientiem: neredzīgie nespēj izlasīt, piemēram, līgumu, bet nedzirdīgie, kaut arī izlasa, to nesaprot un nespēj komunicēt ar bankas darbinieku tieši, bez starpnieka (tulka).

Bankas darbiniece painteresējās, vai līgumā ar tulku viņš uzņemas atbildību par klienta datu, tostarp finansiālās informācijas neizpaušanu, jo bankas pienākums ir rūpēties par savu klientu informācijas aizsardzību.

S. Gerenovska sniedza skaidrojumu: tulku pakalpojumus apmaksā valsts, tie visi tiek reģistrēti, ievadīti datu bāzē un nonāk līdz Labklājības ministrijai. Katrs tulks, ko RC pieņem darbā, paraksta iesniegumu, ka neizpauž klienta fiziskās personas datus un to informāciju, ko uzzina, tulkojot klientam.

Šobrīd RC strādā 43 tulki, viņu vārdi un fotogrāfijas ir LNS mājaslapā, tātad tur vienmēr var paskatīties un pārliecināties, ka viņi tiešām strādā oficiāli.

Būtu nepieciešams nedzirdīgos klientus izglītēt digitālajā jomā, lai viņi iemācītos lietot internetbanku, tad vismaz kādai daļai tulka pakalpojumi šajā jomā nebūs vajadzīgi. Internetbankā var samaksāt rēķinus un izdarīt citas darbības, sēžot mājās pie datora. Diemžēl nedzirdīgie grūti orientējas rakstītājā valodā, tāpēc rodas šaubas, vai daudzi to spētu apgūt tik labi, lai praktiski izmantotu šādu iespēju.

Tieši tāpēc bieži vien atliek palīdzēt nedzirdīgajam, sniedzot viņam tulka pakalpojumu un izskaidrojot visu zīmju valodā. Par to liecina arī tulku vērojums, ka nedzirdīgais bankā izlasa līgumu vai citu dokumentu un māj ar galvu, it kā būtu sapratis, bet tai pašā laikā tomēr lūdz tulkam, lai visu izskaidro. Tas liecina, ka cilvēkam vienkārši ir kauns atzīties, ka viņš tomēr nav teksta saturu sapratis.

Bankas pārstāvēm saņemta informācija šķita pārsteidzoša un lietderīga. Tās vēlreiz uzsvēra, ka bankas pienākums ir pasargāt katru klientu, un, ja situācijā ar nedzirdīgajiem un tulkam bankā nebija pietiekamas izpratnes, tad tagad banka ir ieinteresēta klienta ērtībās un meklēs risinājumus.

Viņām tika sniegta informācija arī par valsts apmaksātajām planšetēm, kuras nedzirdīgie sāk izmantot, lai saņemtu attālināto tulka pakalpojumu. Viņas izteica cerību apsvērt

Tālāk lasiet nākamajā lpp.

Sākumu lasiet iepriekšējā lpp.

sadarbību arī šajā ziņā. Tomēr var gadīties, ka tas nebūs tik ātri, jo vispirms vajadzētu atrisināt problēmu ar tulka fizisko klātbūtni Swedbankā un tad risināt tālāk elektroniskās saziņas problēmu.

Bankas darbinieces apliecināja gatavību rast iespēju pozitīvai sadarbībai abu pušu klientu interesēs, lai izstrādātu tādu kārtību, ka tulks ban-

kā bez šķēršļiem var sniegt nepieciešamo pakalpojumu nedzirdīgajam cilvēkam. Banka par to informētu visas savas filiāles, bet LNS to izskaidrotu saviem klientiem.

Z. Ungurs piebilda, ka LNS varētu mājaslapā ievietot videomateriālu, kurā nedzirdīgajiem tiktu izskaidrots, kā izmantot tulka pakalpojumu Swedbank.

Tikšanās nobeigumā abas pušes vienojās, ka nepieciešams abpusēji pieņemams risinājums – tāda kārtība, lai tulks bez traucējumiem varētu tulkot visās Swedbank filiālēs. Šis risinājums jārod abām pusēm kopīgi. ▲

Zigmārs Ungurs

Nedzirdīgajam ir tiesības izvēlēties saprotamu komunikācijas veidu



Publicējam LNS prezidenta Edgara Vorskla viedokli, ko viņš 19. februārī izteica vēstulē Swedbank.

Prezidenta argumenti balstīti uz konkrētiem likumiem un noteikumiem, ar kuriem iepazīties vajadzētu ne tikai Swedbank, bet jebkurai iestādei/uzņēmumam/pakalpojumu sniedzējam (īpaši ģimenes ārstiem), kas sniedz pakalpojumus nedzirdīgajiem klientiem. Tālāk – vēstules teksts!

“Esmu iepazinies ar LNS un Swedbank pārstāvju 9. februāra tikšanās atferējumu un turpmāko saraksti ar Informācijas nodaļas darbinieku Z. Unguru, kurā tiek pieprasīts līgums starp Labklājības ministriju un Latvijas Nedzirdīgo savienību. Šo prasību uzskatu par nepamatotu, jo zīmju valodas tulka pakalpojumu pieejamības nodrošināšana noteikta likumos un normatīvajos aktos.

Kārtējo reizi nākas pārliecināties, ka problēmas cēlonis ir tas, ka **netiek ievērota devīze “Neko par mums bez mums!”** un daži lēmumu pieņēmēji uzskata, ka kādas konkrētas kopienas problēmas un to risinājumu veidus zina labāk nekā pati šī kopiena. Mani izbrīnīja, ka daži Swedbank darbinieki uzskata, ka nedzirdīgai personai ar viņiem ir jāsazinās rakstiski.

Būtu bijis korekti, ka pirms lēmumu pieņemšanas, kas skar Swedbank

komunikāciju ar nedzirdīgām personām, banka būtu iepazinies ar šo jomu reglamentējošajiem likumiem un normatīvajiem aktiem, kā arī uzklusējusi pašu nedzirdīgo personu viedokli.

Vēršu uzmanību, ka ANO Konvencija par personu ar invaliditāti tiesībām <http://likumi.lv/doc.php?id=205328>, nosaka, ka termins „valoda” ietver runas valodas un zīmju valodas, un citas

ar runu nesaistītas valodas. Konvencija arī nosaka, ka dalībvalstīm nedzirdīgajām personām **jānodrošina iespēja iegūt informāciju un sazināties zīmju valodā**. Savukārt Latvijas valsts ar Valsts valodas likuma <http://likumi.lv/doc.php?id=14740> 3. panta 3. daļu ir apņēmusies **nodrošināt latviešu zīmju valodas lietošanu saziņai ar nedzirdīgajiem cilvēkiem**.

Realizējot šo apņemšanos, valsts ar Invaliditātes likuma <http://likumi.lv/doc.php?id=211494> 13.panta 3.daļu LNS ir deleģējusi valsts pienākumus nodrošināt nedzirdīgajām personām surdotulka pakalpojumus. Tas, kā tiek nodrošināti šie pakalpojumi, ir noteikts Ministru kabineta 15.12.2009 noteikumu Nr.1472 „Kārtība, kādā Latvijas Neredzīgo biedrība un Latvijas Nedzirdīgo savienība sniedz sociālās rehabilitācijas pakalpojumus un nodrošina tehniskos palīgīdzekļus – tiftelnieku un surdotelnieku” (<http://likumi.lv/doc.php?id=202630> III¹) nodaļā “Surdotulka pakalpojuma sniegšana”, kur ietvertas gan prasības tulkiem, gan surdotulka pakalpojumu saņemšanas kārtība.

Visi šie likumi un normatīvie dokumenti liecina, ka zīmju valodas tulks

(surdotulks) ir valsts algots darbinieks, kura pienākumos ir nodrošināt personai ar dzirdes invaliditāti saskarsmi ar citām fiziskām un juridiskām personām. Tulkam, tāpat kā jebkuram no valsts budžeta algotam darbiniekam, ir pienākums ievērot virkni likumu un normatīvo aktu un visbūtiskākais viņu darbā ir Fizisko personu datu aizsardzības likuma prasības, jo konfidencialitātes nodrošināšana ir viena no galvenajām prasībām, tas noteikts arī *darba līguma ar tulku 3.11.punktā*.

Arī līgumā starp Nedzirdīgo savienību un klientu par surdotulka pakalpojuma nodrošināšanu saskarsmei ar fiziskām un juridiskām personām 2.5. un 2.6. punktā ir atrunāts, ka LNS apņemas neizpaust no klienta iegūto informāciju un respektēt klienta intereses un brīvo gribu.

Klientam ir tiesības izvēlēties tulku, kuram viņš uzticas un ar kura pakalpojumiem viņš ir apmierināts. Tas viss liecina, ka tulks darbu veic klienta interesēs un bažām par klientu finansiālās informācijas izpaušanu nevajadzētu pastāvēt (klients neies uz banku, pie ārsta utml. ar tulku, kuram viņš neuzticas!).

Tātad nedzirdīgai personai ir tiesības izvēlēties tai saprotamu komunikācijas veidu un neļaušana zīmju valodas tulkam piedalīties saziņas procesā ir klaja šis nedzirdīgās personas cilvēktiesību pārkāpšana.

Saprotamas Swedbank bažas, ka par tulku var uzdoties kāda persona, kuras mērķis ir ļaunprātīgi izmantot nedzirdīgu personu, tāpēc uzskatu, ka problēmas risinājums varētu būt tāds, ka Swedbank darbinieki pieprasītu tulkiem uzrādīt LNS izsniegto darbinieka apliecību, kā tas jau tiek darīts, sniedzot tulka pakalpojumus tiesā, prokuratūrā, policijā, notariālās darbības.” ▲

Divkāršā talantu jubileja

Sākumu lasiet 1. lpp.

Pēc šīs uzrunas ilggadējā aktrise Anna Gončarova nodeklamēja dzejoli "Aktiera mūžs". Tad teātra režisore Dzintra Kukša parādīja detalizētu prezentāciju un īsumā pastāstīja par katru izrādi, kurai pati bijusi režisore. Prezentācijā tika apskatīts laika periods no 1946. gada līdz šodienai. Tajā gadā uz Rītausmu atnāca Elvira Elksne un nostrādāja par režisori līdz pat 1986. gadam. Viņas vadībā tapa 47 lugu iestudējumi, ap 78 viencēlieni un apmēram 20 tematiskie uzvedumi. No 1987. gada līdz šim brīdim teātra kolektīvu vada Dzintra Kukša. Viņas režijā iestudētas 33 izrādes un vairāk nekā 30 dažādi uzvedumi.

Šobrīd teātra kolektīvā darbojas šādi aktieri: **Maiga Elbrote, Juris Elbrots, Biruta Lasmane, Ingūna Čauna, Skaidrīte Baure, Vija Pulka, Līga Pauniņa, Madara Indriksone, Aleksandrs Altuhovs, Lilita Logina, Ilze Pole**, kā arī aktieris un gaismotājs **Mārtiņš Lange**. Tulks – diktors ir **Brigita Lazda**, scenogrāfe – **Guna Priede**, fotogrāfs – **Valdis Krauklis**, horeogrāfe – **Dana Kalpiņa-Geida**.

Lielākas vai mazākas lomas ir spēlējuši: **Liena Čerepko, Vita Kamare, Anita Atrazsko, Elīna Atrazsko, Intars Lasmanis, Jolanta Znotiņa, Santa Strauja, Ilona Liniņa, Andris Keders, Kristīne Laiņiņa, Inese Immure, Marina Artjomova, Uldis Ozols, Valentīna Grundule, Baiba Logina, Ilze Stūre, Laura Klāsupa, Inese Klāsupa, Dace Jelagina, Jeļena Suslova, Inita Puhovska, Rasma Mauriņa, Jānis Immurs, Maija Kopmane, Ilze Meijsa**. Bet no vecākas paaudzes spēlējuši: **Veronika Cvetkova, Marija Ševjakova, Harijs Rencis, Raisa Torgovceva, Janīna Lūkina, Valērija Kreicberga, Inta Ubarste, Georgs Strupka, Juris Veidemanis, Rasma Kurēna, Anatolijs Stepaņuks, Anna Gončarova, Olga Anufrijeva**

– **Frolova, Gaida (Zača) Beigate, Daina Zvanītāja, Jūlija Depkovska**.

Par tulkiem – diktoriem agrāk strādājuši **Feodose Lepeša, Dace Piterniece, Jautrīte Groma, Arnolds Pavlins, Anželika Bruže, Dina Meistare**, par gaismotāju – **Laimonis Krūze**, par scenogrāfu – **Ģirts Semevics, Uldis Ozols**.

Bet visilgāk un aktīvi teātri spēlējuši **Olga Anufrijeva – Frolova** (no 1949.gada!), **Anatolijs Stepaņuks** (1953), **Rasma Kurēna** (1957), **Anna Gončarova** (1975), **Ingūna Čauna** (1982), **Juris Elbrots** (1989), **Maiga Elbrote** (1991), **Liena Čerepko** (1998), **Vita Kamare** (1998), **Biruta Lasmane** (1994), **Anita Atrazsko** (2001).

Šīs prezentācijas laikā tika sveikti un Pateicības rakstus no **Rīgas domes** saņēma teātra veterāni **Olga Anufrijeva – Frolova, Anatolijs Stepaņuks (atēlā)** un **Rasma Kurēna** – par ilggadēju darbību, sveicot an-

Vita Kamare, Lienīte Čaupale, Sanita Dimante, Sanita Ķeire, Santa Strauja, Sandra Jansone un citas dejotājas.

Tālāk savu prezentāciju par **estrādes deju grupu no 2002. gada**, kad pati sāka to vadīt, rādīja un stāstīja **Dana Kalpiņa – Geida**. Viņa uzsvēra sadarbību ar daudziem partneriem – deju grupām: **RNBI, Ziemeļvalstu ģimnāzijas "DēKu", ar "Namiņu" un "Bānīti", "Cerību ligzdu"**. Integratīvajā festivālā "Nāc līdzās" Operā rītausmieši nofotografējās kopā ar toreizējo valsts prezidentu **Valdi Zatleru**, bet "Arēnā Rīgā" uzstājās Anglijas karalieni. Rītausmieši piedalījušies arī starptautiskos pasākumos, festivālos **Francijā** (2005.g.), **Lietuvā** (2006, 2010), **Slovākijā** (2012), **Igaunijā** (2012), **Ungārijā** (2014). Notikušas daudzas radošas nometnes. Šobrīd grupā dejo **Madara Indriksone, Lilita Logina, Elīna Atrazsko, Ilze Pole, Dace Vingre, Elīna Roopa, Aleksandrs Altuhovs, Sergejs Soklakovs, Sergejs Golubevs, Mārtiņš Lange**.

Atsevišķā prezentācijā, ko demonstrēja **Brigita Lazda**, pasākuma dalībnieki vēlreiz varēja atcerēties pirmo šovu **LNS vēsturē "Krāsaini sapņi"**. **B. Lazda: "Šis konkurss jeb šovs ilga veselu pusgadu un ik pēc divām nedēļām dalībniekiem vajadzēja uzstāties ar jaunu melodeklamāciju – tas nebija viegli. Tomēr šovs deva tā dalībniekiem ne tikai neiedomājamu profesionālo izaugsmi, bet redzējām arī, kā dejotāji pārvērtās par aktieriem. Gala rezultāts bija vienkārši super un deva visiem lielu gandarījumu"**. Pēc tam visi šova dalībnieki un režisori kopīgi nodziedāja "Krāsaini sapņi".

Pēc šiem 4 stundu ilgajiem notikumiem beidzot arī **LNS prezidents Edgars Vorsklovs** un viceprezidente **Sandra Gerenovska** varēja kāpt uz skatuves, lai pateiktos pašdarbniekiem. ▲

Zigmārs Ungurs

Foto: Juris Grundulis



sambļa 70 gadu jubilejā.

Tālākajā vakara gaitā par pirmo **estrādes deju grupu** stāstīja un atmiņās dalījās **Skaidrīte Baure** un **Maiga Elbrote**. Grupa tika nodibināta 1975. gadā, tās pirmā vadītāja bija **Ērika Caune**, bet no 1982. gada grupu vadīja profesionāla deju pasniedzēja **Emilija Rozenbaha**. Kolektīvā dejoja **Skaidrīte Baure, Maiga Elbrote, Maruta Mūrniece, Dzintra Jansone, Dace Krūkle, Anita Zitāne, Ingrida Ķuze, Daira Dāvida, Agnese Brīniņa, Inamora Zaiceva, Marina Kaļiņina, Zina Mostova, Inese Briška, Ilze Lagunovska, Irina Jirgensone, Tatjana Vasiljeva, Gunita Ungure, Inese Jazviča,**

Par nozīmīgu veikumu nedzirdīgo kopienas kultūras attīstībā **LNS Pateicības rakstus saņēma 43 aktieri, dejotāji un citi teātra darbinieki un palīgi:**

Anatolijs Stepaņuks, Rasma Kurēna, Olga Anufrijeva – Frolova, Raisa Torgovceva, Anna Gončarova, Marija Ševjakova, Jūlija Depkovska, Inta Ubarste, Gaida Beigate, Harijs Rencis, Georgijs Strupka, Juris Veidemanis, Maiga Elbrote, Juris Elbrots, Biruta Lasmane, Ingūna Čauna, Anita Atrazsko, Liena Čerepko, Vita Kamare, Skaidrīte Baure, Intars Lasmanis, Dzintra Jansone, Maruta Mūrniece, Inamora Zaiceva, Inese Jazvica, Madara Indriksone, Lilita Logina, Elīna Atrazsko, Mārtiņš Lange, Aleksandrs Altuhovs, Sergejs Soklakovs, Sergejs Golubevs, Vija Šaberte, Maruta Piterniece, Brigita Lazda, Arnolds Pavlins, Jautrīte Groma, Feodose Lepeša, Dina Meistare, Dace Piterniece, Laimonis Krūze, Guna Priede, Valdis Krauklis.

Ļaviņās – notikumiem bagāta diena



Lielākais pasākums notika 13. februārī, kad tika uzņemti viesi arī no Rīgas: LNS prezidents Edgars Vorslovs, sociālā rehabilitētāja Vita Kamare, sociālie darbinieki Ivars Kalniņš un Ārija Medne.

Tika novadīta informatīvā nodarbība, abi sociālie darbinieki veica Ļaviņu klientu izvērtēšanu sociālās rehabilitācijas pakalpojumu saņemšanai.

Atzīmējot arī Valentīndienas faktu, visi bija saposušies tā, lai apgērbā būtu kaut kas no sarkanās krāsas: krekls, šalle, broša vai apgērba raksti.

Raitis Rūrāns pastāstīja par savu neseno ceļojumu uz Šveici pie radiem. Ainārs Osmanis demonstrēja savu ikmēneša prezentāciju par pēdējiem pasaules, Eiropas un Latvijas politiskajiem notikumiem. Dzintra Ligita Herbste apsveica Edgaru Vorslovu ar LNS Komunikācijas centra dibināšanas 15 gadu jubileju. ▲

Rīgā – Valentīndienas karnevāls



13. februārī notika Rīgas biedrības organizēts Valentīndienas pasākums. Zāle bija skaisti dekorēta ar sirsniņām baltos kokos. Uzstājās rītausmieši ar dejām, jokiem un dziesmām par mīlestību.

Pasākuma organizētāji ar prezentācijas palīdzību centās pilnveidot biedru zināšanas par šīs dienas vēsturi, svinēšanas tradīcijām citās valstīs, rādīja īsu multfilmu par to, kā tā radās, un iepazīstināja ar 2016. gada horoskopiem. Notika nelielas stafetes un jautras rotaļas, kas noritēja gan ar smiekliem, gan asarām.

Paldies brīvprātīgajai Jekaterīnai Jasinskai - Volkovai, kura izdomāja dažādas rotaļas un spēles. ▲

Smiltēnē sveic deviņdesmitgadnieci



Īpašu sveicienu 16. februārī no saviem biedriem saņēmusi seniore Olga Utrecka 90 gadu jubilejā, kura par savu lielāko devumu dzīvē uzskata to, ka izaudzinājusi labus bērnus.

Smiltēnes RB biedri arī sapulcējās, lai kopīgi nosvinētu Valentīndienu. Visas sievietes bija skaisti gērbušās koši sarkanās drēbēs, bet vīrieši – rozā. Biedriem bija ļoti jauks noskaņojums, tika spēlētas dažādas mīlestības spēles un rotaļas.▲

Mīļajai OLGAI UTRECKAI

*Ir katram ziedam sava rasas pērle,
Kas visās varavīksnes krāsās mirdz.
Kā gribētos to satvert saules starā
Un dāvināt to tev no visas sirds!*

Sirsniņi sveicam mūsu mīļo biedri OLGU skaistajā 90 gadu jubilejā! Lai vēl daudzas siltas, mierīgas un saulainas dienas kopā ar mums!

Smiltēnes RB

Tukumā – pirmoreiz draudzības sacensības boulingā



Tajās piedalījās 8 jelgavnieki, 9 tukumnieki, viens kuldīdznieks. Diemžēl sacensības notika sliktos apstākļos un daudzi bija neapmierināti ar telpu, kur notika spēle, – vāja, zila gaisma, nelīdzena grīda utt.

Tomēr visi turējās līdz galam. **Sievietēm 1. vietu ieguva Natālija Felkere**, 2. vieta Sandrai Bērziņai, trešā – Valentīnai Jermolovičai. **Vīriešu konkurencē uzvarēja Kristaps Legzdīņš**, otrais – Aleksandrs Ņerodenko, trešais – Leonīds Pāns. Par rezultatīvākajiem spēlētājiem tika atzīti **Sandra Bērziņa** un **Kristaps Legzdīņš**. ▲

Jelgavā svinēja Meteņus



Rīgas RB Jelgavas grupa 27. februārī sapulcējās sava biedra Toma Lasmaņa mājās, lai svinētu Meteņu dienu.

Pašas Meteņa spēles notika starp divām komandām ar nosaukumiem "Saule" un "Pankūkas": bija lēkšana maisos līdz noteiktam mērķim, jēlu olu mešana/ķeršana un citas jautras sacensības. ▲

Liepājnieki gada sākumā



... kuplā skaitā devās ekskursijā uz koncertzāli „Lielais Dzintars”, kura atklāta 2015. gada nogalē. Gida un tulka pavadībā apskatīja visu un noklausījās tās vēsturi. Radās doma kādreiz aiziet uz koncertu vai pasākumu šajā skaistajā zālē.

... atpūtās karnevālā „Ugunīgais pērtiķa gads”. Maskās ieradās tikai pāris biedru, bet pasākums pagāja jautri, pateicoties valdes loceklei Guntai Vazdiķei, kura organizēja rotaļas. Visi iejutās pērtiķu ādā.

... slidoja Liepājas Ledus hallē vai arī vēroja notiekošo kā skatītāji. Pārsvārā slidinājās seniori, piemēram, Mārai Plaudei pēc 50 gadu pārtraukuma tas gluži labi sanāca. Arī pārējām dāmām izdevās noturēties, bet starp vīriešiem bija tikai viens drosminieks.

... četras stundas baudīja burbuļvannas un saunas priekus, jautri pavadot laiku SPA, pēc tam devās ēst cepelīnus. Garšīgi!

... sanāca kuplā skaitā uz Sieviešu dienas pasākumu pie klāta galda ar Laimas un Maijas uzcepto kūku. Dāmām tika pasniegti ziedi. Biedri pakavējās atmiņās, kā kādreiz svinējuši šos svētkus. ▲

Īpašais sveiciens!



*Nevajag skaitīt gadus,
Kuri aulēkšiem skrien -
Gadus tāpat kā naudu,
Noturēt nespēj neviens.
Skaitīsim laimīgos mirkļus,
Kuru mūžā bijis tik daudz -
Ar tiem mēs bagāti esam
Un novecot nebūs ļauts!*

Latvijas Nedzirdīgo savienība sveic LNS Goda biedres:
DZIDRU SILIŅU 85 gadu jubilejā (Pļaviņu RB)
INTU UBARSTI 80 gadu jubilejā (Rīgas RB)
NADEŽDU JEFREMOVU 55 gadu jubilejā (Valmieras RB)

Valmierai nosvinēti 69 gadi

11. februārī Valmieras RB atzīmēja savas biedrības 69. dzimšanas dienu. Valmieras RB dibināta 1947. gada 9. februārī. Dalībniekiem vajadzēja atbildēt uz dažādiem jautājumiem saistībā ar savu biedrību. Visi aktīvi piedalījās šajā spēlē.

14. februārī par godu Valentīndienai 16 valmierieši apmeklēja Valmieras Olimpisko centru. Puse no dalībniekiem slidoja, bet visi kopā laiku pavadīja savstarpējās pārrunās un jokos.



27. februārī 10 valmierieši svinēja "Meteni" Cēsīs, kur tiem pievienojās 5 cēsinieki un 2 biedri no Rīgas. Viņi iepazinās ar jauno Cēsu bibliotēku un tur ar sociālā die-nesta darbinieci pārrunāja nedzirdīgo situāciju Cēsīs – arī salīdzinājumā ar dzīvi Rīgā un Valmierā. Pēc tam Maija parkā sarīkoja dažādas Meteņu dienas izdarības ar maskām, rotaļām un pankūku ēšanu. Visinteresantākā maska bija Intai Puhovskai.

25. februārī Līga Immure noorganizēja Prāta spēli ar 106 jautājumiem. Piedalījās 5 komandas. Uzvarēja **Anna Romāne un Dace Lāce** – 61 punkts. ▲

*Informēja: Ingūna Ozola, Māra Lasmane, Renārs Simsons, Sintija Kārklīņa, Ainārs Osmanis, Nadežda Jefremova.
Foto: Igors Cvetkovs, Juris Grundulis, Alvis Ozoliņš, Zintis Felkers, Igors Kurzenkovs, Raitis Rūrāns.*

Vajag arī labos vārdus!



LNS Rīgas RB Goda biedre Anna Moiseja 2. martā atzīmēja savu 80 gadu jubileju. Starptautiskās sieviešu dienas noskaņās "Kopsoli" aicināja Annu uz sarunu redakcijā kā vienu no sievietēm, kuru dzīvē beidzamajā laikā bijis kāds ievērojams notikums.

Viņa var lepoties ne tikai ar 51 gadu ilgu darba stāžu LNS sistēmā, bet arī ar visdažādākajiem sabiedriskajiem pienākumiem (LNB prezidija locekle, LNB revīzijas komisijā, Rīgas MRU arodbiedrības kasiere, Rītausmas pensionāru padomes sekretāre u.c.) un apbalvojumiem (Ļoti daudz pateicību un Atzinības rakstu, nozīmīte "Darba teicamnieks", apliecināšana "Darba veterāns", medaļa "Goda zīme").

Šoreiz mūs vairāk interesē jūsu sabiedriskā darbība LNS labā. Ko jūs pastāstītu par savas aktīvās darbības laiku salīdzinājumā ar mūsdienu iespējām?

Vispirms gribu pateikt, ka priecājos par to, ka LNS attīstībā visu laiku vērojama nepārtraukta izaugsme. Tas ir saistīts arī ar vispārējo tehnoloģiju attīstību. Agrāk datoru nebija, interneta nebija, arī mobilo telefonu nebija. Lai piezvanītu, vajadzēja lūgt kādu dzirdīgu cilvēku palīgā. Tulku bija ļoti maz, tie bija grūti pieejami.

Tagad LNS ir panākusi no valsts tādu atbalstu, ka nedzirdīgie par brīvu var dabūt pat planšētdatorus komunikācijai. Arī es saņēmu un lietoju!

Saziņai visvairāk lietoju aplikāciju WhatsApp, tur ļoti ērti sarakstīties un saņemt arī garākus tekstus.

Skaipu lietoju mazāk, jo tur pārsvarā sazinās zīmju valodā, bet es savu domu

precīzāk varu pateikt rakstiski.

Tagad mūsu biedri tikai uzraksta iesniegumu, ka vajag planšeti, un to arī saņem. Bet vai viņi padomā un novērtē, cik daudz darba LNS ir ieguldījusi, lai to panāktu? Tas taču ir darbs augstākajā – valdības līmenī. Arī tas, ka tagad ir tik daudz tulku, ka pietiek visam un visiem, ir milzīgs panākums.

Tiesa, tagad mums vairs nav ražošanas, palikusi viena pati *Dane* Daugavpilī, kas knapi turas. Bet tas nav atkarīgs no mums, jo agrāk visa valsts sistēma bija citāda, mūsu MRU pelnīja naudu, nebija jāmaksā ienākuma nodoklis, bet to naudu ieskaitīja LNS budžetā, no kuras finansēja gan kultūru, gan sportu un citas jomas.

Padomju laikos darbojos dažādās komisijās, MRU arodbiedrībā, biju Centrālās valdes prezidija locekle, kas nu visu var atcerēties. Tikai skaidri zinu to, ka nebiju Kompartijā un MRU biedru tiesas komisijā. Jā, toreiz bija tādas biedru tiesas darbavietās, kas izsauca un kaunināja skandalētājus un citus, kuri uzvedās necienīgi.

Vajadzētu ierīkot otru kastīti – labiem vārdiem, pateicībām

Atceros, Rīgas MRU arodbiedrībā 20 gadus pildīju kasieres pienākumus. Katru mēnesi vajadzēja savākt un aizvest nodot bankā arodbiedrības biedru naudu, dažreiz tās bija diezgan lielas summas. Toreiz man bail nebija, tagad gan baidītos.

Toreizējā Latvijas Nedzirdīgo biedrības Centrālās valdes prezidijā izskatījām jautājumus, kas saistīti ar ražošanu, izglītību, kultūru, kā arī kadru sagatavošanu. Risinot jauno kadru jautājumus, viens no nozīmīgākajiem lēmumiem ar tālejošām sekām bija Daugavpils MRU jaunā direktora Arnolda Pavlina izvirzīšana. Vēlāk kļuva skaidrs, cik šī izvēle bijusi pareiza, jo LNS ieguva ļoti spējīgu, atbildīgu un radošu vadītāju uz ilgu laiku.

Vai toreizējie jaunieši no tagadējiem kaut kā atšķiras?

Tagad jaunieši sarunājoties vairs nerunā ar lūpām, mute ir ciet un lietota tiek

tikai zīmju valoda. Esmu pieradusi vārdus nolasīt no lūpām, tas papildina zīmju valodas izpratni, tāpēc man jauniešus grūtāk saprast. Nezinu, vai tagad skolā māca runāt latviešu valodā, bet rezultātu tam neredzu.

Jums tagad ir daudz brīvā laika pensijā, kā to pavadāt?

Es centīgi lasu avīzes un žurnālus – vislabāk patīk "Latvijas Avīze" un "Zintnieks". Lasu arī grāmatas, nesen paziņas atnesa man trīs maisus ar grāmatām.

Agrāk man patika daiļliteratūra, bet tagad intereses ir mainījušās un patīk lasīt par politiku, ceļojumiem un ezoterisko* literatūru. Piemēram, nesen lasīju grāmatu par Kambodžu un Polu Potu**, bija interesanti to salīdzināt ar situāciju bijušajā komunistiskajā PSRS.

Es reizēm eju arī uz teātri, bet man traucē tas, ka darbība risinās uz skatuves, bet subtitri ir augšā virs skatuves un abiem izsekot līdzī vienlaicīgi nav iespējams. Man vislabākais variants ir pirms teātra noskatīšanās dabūt lugas libretu (lugas scenāriju) un izlasīt to. Kad es jau zinātu saturu, tad būtu interesanti vērot, kā veidota izrāde – tērpi, dekorācijas, akciju spēle. Diemžēl libreti nav pieejami.

Kā piedalāties notikumos savā biedrībā?

Man faktiski nemaz nav brīvā laika. Ļoti labi ir tas, ka tagad arī Rīgas biedrības grupas sākušas pašas organizēt ekskursijas, un es tajās piedalos. Piemēram, nesen Kurzemes grupas vadītāja Vita Kamare bija noorganizējusi interesantu ekskursiju uz Rīgas lidostu. Daudz kas labs notiek. Un to vajag izcelt. Tāpēc man ir ierosinājums. Redzēju Rehabilitācijas centrā kastīti, kur cilvēki var iemest anonīmas sūdzības. Bet kāpēc tikai par sliktu? Turpat blakus vajadzētu ierīkot

Īpašie sveicieni

LNS Rīgas RB Goda biedrei ANNAI MOISEJAI

*Vēl nestājam, vēl saule debesīs,
Vēl dzīve kaut ko labu atnesīs...*

Sirsniņi sveicam lielajā 80 gadu dzīves jubilejā! Paldies par jūsu veikumu un devumu mūža garumā. Lai veselība, možs gars un dzīvesprieks arī turpmāk!

Rīgas RB valde un biedru saime

Sākumu lasiet iepriekšējā lpp.

otru kastīti – labiem vārdiem, pateicībām.

Ko jūs varat teikt par “Kopsolī”? Varbūt ir kādas tēmas, par kurām vēlaties vairāk lasīt?

Tam, ka “Kopsolī” pastāv vēl līdz šim laikam, ir jāpateicas tā redaktorei Ilzei Kopmanei. Grūtiem laikiem ir nācies iet cauri. Protams, avīzes agrāko kvalitāti nevar ne salīdzināt ar tagadējo, kad “Kopsolī” ir krāsains, uz laba papīra, skaisti noformēts. Tēmu ziņā arī ir daudz lielāka daudzveidība. Padomju laikos mums tā izteikšanās iespēja bija ierobežota, bet tagad šajā ziņā ir brīvība.

Varbūt varētu uzrakstīt par kādiem cilvēkiem, kas dzirdi zaudējuši vēlu, zīmju valodu neprot, – kā viņi dzīvo, kā jūtas.

Ir svarīgi, lai “Kopsolī” turpina pastāvēt, lai saglabātu LNS dzīvās vēstures faktus! ▲

*** Ezoterika – dažādu mācību kopums, kuras dažkārt ir ļoti atšķirīgas viena no otras. Pie ezoterikas pieder tādas dabas dziedniecības sistēmas kā Cigun, Reiki, bioenerģētika.**

**** Pols Pots – īstajā vārdā Salots Sars (1928 – 1998), Kambodžas komunistu kustības vadītājs, Demokrātiskās Kampučijas premjerministrs no 1976. līdz 1979. gadam. Laikā, kad viņš bija Kambodžas khmeru vadītājs, tika veikts genocīds pret iedzīvotājiem, kā rezultātā gāja bojā līdz pat 2,5 miljoni cilvēku.**

**Zigmārs Ungurs
Foto: Juris Grundulis**

Esmu atvērtā izaicinājumiem



Zīmju valodas tulka Elzas Volontes dzīvē beidzamajā laikā risinājušies pat vairāki nozīmīgi notikumi. Viņa sākusi strādāt Latvijas TV Satura adaptācijas nodaļā par projektu vadītāju. Un otrs – emocionāli savijņojošs notikums: viņa kopā ar Aināru Ostvaldu piedalījās Supernovas fināla tulkošanā – izdziedāšanā zīmju valodā. Kā zināms, Supernova – 2016 ir dziesmu autoru un izpildītāju konkurss Latvijas TV, kura uzvarētājs iegūst tiesības pārstāvēt Latviju Eirovīzijā.

Elza piekrita atbildēt uz Kopsolī jautājumiem.

Kad sāki strādāt par zīmju valodas tulku un kāpēc izvēlējies šo darbu?

Es tulkoju jau kopš bērnības, apmēram no trīs gadu vecuma. Taču kā oficiāls darbs tulkošana man ir kopš 2012. gada, kad sāku strādāt LNS Komunikācijas centrā, bet no 2013. gada līdz pat šim brīdim – LNS Rehabilitācijas centra Zīmju valodas tulku nodaļā.

Izvēle par labu šai profesijai bija vairāku iemeslu dēļ. Uzskatu latviešu zīmju valodu par vienu no savām dzimtajām valodām; kopš bērnības esmu centusies būt palīgs saviem vecākiem; skolas laikā meklēju oficiālu ienākumu avotu – izmēģināju savus spēkus kā zīmju valodas tulks, nu jau vairākus gadus esmu sertificēts surdotulks.

Ko un kur tev visvairāk patīk tulkot (augstskolās lekcijas, pasākumos, TV, klientiem pie ārsta, bankā u.c.). Kādos gadījumos tulkošana sagādāja problēmas?

Nevaru atbildēt uz šo jautājumu viennozīmīgi – katra tulkošanas situācija sniedz neatsveramu pieredzi. Mūžu dzīvo, mūžu mācies – joprojām sevi pilnveidoju kā surdotulku, un, ja ir bijušas kādas problēmas, no tām tikai mācos.

Kā sākās tava sadarbība ar Latvijas TV?

LTV pārstāvji piedāvāja iesaistīties projektā – animācijas filmas surdotulkošanā, un es piekritu.

Ar ko tu nodarbojies Latvijas TV Satura adaptācijas nodaļā? Pastāsti, lūdzu, sīkāk. Vai tas tagad ir tavs pamatdarbs?

Jā, darbs LTV Satura adaptācijas nodaļā par projektu vadītāju ir mans pamatdarbs, taču pa-

ralēli vakaros uzņemos arī surdotulkošanu (izsaukumi). Pamatdarba pienākumos ietilpst: atbildēt par iepirkto videomateriālu sagatavošanu adaptācijas vajadzībām; koordinēt adaptētās produkcijas nogādāšanu pārraidei; atbildēt un nogādāt uz pārraidi subtitrēto produkciju.

Vai tu no nedzirdīgajiem saņem kādas atsauksmes, ieteikumus par tulu darbu TV? Vai pašai bijuši kādi kuriozi?

Paldies visiem par atzinīgiem vārdiem un veselīgu kritiku – pieņemu visu. Par kurioziem runājot, ir prātā kāds gadījums. Braucu ar klientu uz pakalpojuma sniegšanas vietu sabiedriskajā transportā. Pārrunājot klientam aktuālos jautājumus, ievēroju, ka netālu sēdošie bērni sāk atdarināt mūs – ar rokām rāda haotiskas zīmes, plātās un smejas.

Manu skatienu uztvēra viens no tiem bērniem un sāka rādīt tieši man kaut kādas izdomātas zīmes. Ilgi nevilcinoties, nolēmu pārsteigt bērnus un ar viņiem sāku runāt skaņu valodā, uzdevu jautājumu: varbūt man palīdzēt un iemācīt viņiem īsto latviešu zīmju valodu, lai nākamreiz nav haotiska plātīšanās? Lieki piebilst, ka bērni nosarka, nespēja noticēt, ka esmu dzirdīgs cilvēks, un viss atlikušais brauciens bija ar piekaltu skatienu pie loga.

Pastāsti, kā noritēja tulu gatavošanās Supernovai?

Gatavošanās sākās jau no pirmā raidījuma – tika analizēta katra dalībnieka uzstāšanās: dziesma, tās stāsts, skatuviskais izkārtojums. “Ietreņēju roku”, klausoties dziesmas. Supernovas komanda mums atsūtīja dziesmu vārdus – katrs vārds tika tulkots, pēc tam salikti kopā teikumi. Izmēģināju dažādus tulkošanas variantus, un re – gala rezultātu varēja vērot Supernovas finālā. Jāatzīst, ka gatavošanās process man bija īpaši nozīmīgs, jo iepriekš vispār nebiju tulkojusi dziesmas. Kolēģi iedrošināja, ka viss izdosies, un laikam tā arī bija.

Kā juties koncerta laikā?

Visa Supernovas konkursa laikā bija tāds emocionālais pacēlums, it kā es lidinātos dažus cm virs zemes, biju emocionāli uzlādēta – gan satraukums, gan vēlme paveikt darbu ļoti augstā līmenī, lai attaisnotu visu skatītāju un klausītāju cerības. Protams, arī jutu līdzīgu balsošanai – sirds ietrīcējās brīžos, kad vadītāji kopā ar sociālo mediju ekspertu analizēja esošos balsošanas rezultātus: tas viss bija tāda emociju gamma!

Es ieguldīju visu savu enerģiju, labās domas, lai spētu “izstāstīt” katru no dziesmām. Vislielākais gandarījums bija pēc tiešraides, kad sapratu, ka mēs savu uzdevumu esam godam paveikuši! Man tā sajūta vēl turpinājās visu nākamo dienu – saņēmu ļoti, ļoti daudz pozitīvu atsauksmju par paveikto!

Tālāk lasiet nākamajā lpp.

Sākumu lasiet iepriekšējā lpp.

Tagad tevi un Aināru pazīst visa Latvija, vai to jau var just?

To, vai pazīst mūs, lai spriež paši, bet zinu noteikti, ka Latvija un tās iedzīvotāji tagad zina, ka dziesmas var arī "izdziedāt" zīmju valodā. Esmu pateicīga ikvienam, kas sūtīja pozitīvo atgriezenisko saiti! Paldies visai lielajai komandai, kas izdarīja visu, lai Supernovas fināls būtu tāds, kāds tas bija!

Tevis ir daudz interešu ārpus darba: longboards*, filmēšanās klipos, varbūt vēl kaut kas?



Longboards ir lielākā un nopietnākā aizraušanās! Man šo sporta veidu atklāja draugi – sparīgi centās pierunāt, lai izmēģinu nobraukt no kalna. Atzišos, pirmās reizes bija ar kritieniem, taču tas neatturēja no jauna celties un mēģināt! Nu jau vairākus gadus piedalos longborda nobraucienos sacensībās. Pārsvārā tās ir pašmāju sacensības, bet vienu reizi biju aizbraukusi uz kaimiņvalsti Lietuvu – tur ieguvu titulu kā smaidīgākā braucēja.

Aktīvi piedalos arī longborda sacensību un citu pasākumu organizēšanā. Esmu atvērta dažādiem izaicinājumiem – filmēšanās videoklipos un reklāmās ir vieni no tiem izaicinājumiem, kuriem piekrītu. Katru gadu cenšos ar ģimeni doties ceļojumā ārpus Latvijas – tā krāju savu skaisto atmiņu albumu.

Kādas ir tavas domas un iespaidi par nesenējo Sieviešu dienu? Tevi apsveic? Tu pati arī apsveic?

Katrs mīl un lolo savu dāmu dažādos veidos – kādam tas ir 8. marts, kādam tas ir ikdienas rituāls, lai atgādinātu savai mīļotajai, cik viņa īpaša. Ar draudzenēm un ģimenes sievietēm svinam dzīvi arī 8. martā. Skaistu dienu nekad jau nevar būt par daudz!

**Longboards (long – garš, board – dēlis) ir ekstrēms sporta veids, kurā ar garu dēli brauc pa šoseju lejā no kalna ar lielu ātrumu. Longborda dēlim ir diezgan platas un lielas riepas atšķirībā no parastā skrituļdēļa, un tas ir garāks – apmēram 122 cm. Dēļ lielajām riepām un kvalitatīvajiem gultņiem tas spēj uzņemt ātrumu līdz pat 80 km/h. Longbordistiem ir obligāti jāvelk speciāli aizsargi un ķiveres, jo bez tiem ir iespējams stipri savainoties, ja nokrīt no dēļa. ▲*

Zigmārs Ungurs

Foto: no E. Volontes personiskā arhīva

Rūpēties par sevi



Mūsdienu sievietei ir labi jāizskatās, allaž jābūt labā formā, spēka un enerģijas pilnai. Jāspēj viss – būt labai darbiniecei, mīļai mammai un brīnišķīgai sievietei.

jums – kāpēc dzīvē tas tā bieži nav? Ir daudz iemeslu, kādēļ laikus neaizejam pie ārsta, taču galvenos iemeslus var raksturot dažos vārdos – neuzņēmība; bailes; nav pieejams tulks; doma „gan jau pāries”. Un problēma saasinās...

Bieži tieši sievietē ir tā, kura lielā mērā nosaka ģimenes dzīvesveidu, veselīgu vai neveselīgu paradumu veidošanos. Viņa pārzina pārējo ģimenes locekļu veselības problēmas, iet viņiem līdzī uz medicīnas iestādēm, palīdz ievērot ārsta norādījumus un lietot nepieciešamos medikamentus. Bet, rūpēdamās par citiem, viņa bieži piemirst pati sevi.

Pašai jā rūpējas par sevi

Dažiem no mums ir visai neskaidra izpratne par to, ko īsti nozīmē rūpēties par sevi, kļūdaini uzskatot to par sevis žēlošanu. Šāda neizpratne bieži noved mūs pie tā, ka jūtamies vainīgi vai nevērtīgi, rūpējoties par sevi. Rūpes par sevi nozīmē rīkoties tā, lai palīdzētu sev justies labāk.

Katrai no mums rūpes par sevi var nozīmēt kaut ko atšķirīgu. Kādai, lai atpūstos, patīk nosnausties vai saritināties ērtā vietniņā ar labu grāmatu, citai tas var būt kino apmeklējums vai tikšanās ar labiem draugiem, citai – doties pie ārsta vizītē.

Kad neko negribas...

Ir dienas, kad negribas rūpēties ne par sevi, ne citiem, trūkst enerģijas kaut ko darīt. Viens no veidiem, kā rūpēties par sevi, nozīmē kaut vai vienkārši apzināties, kā jūtamies. Ne vienmēr rūpes par sevi nozīmē aktīvu darbošanos. Varbūt kāda diena tiešām jāpavada, neizlienot no pidžamas un nedarot neko. Arī saudzīga attieksme pret sevi ir daļa no rūpēšanās par sevi. Ja mums ir nepieciešama pauze, mēs to varam sev sniegt.

Svarīgi ir mīlēt sevi

Sievietes veselība slēpjas patiesā mīlestībā pret sevi. Vesela sieviete mīl sevi, savu ķermeni tieši tādu, kādu Dievs devis viņai, – ar pilnībām un nepilnībām! Taču, lai mēs būtu veselā, atcerēsimies, ka svarīgi ir regulāri pārbaudīt savu veselību pie ārsta.

Veselības saglabāšana ir pats galvenais visām sievietēm. Rodas jautā-

Izmantojiet tulka pakalpojumus

Šos iemeslus var pārvarēt, mainot vienaldzīgo attieksmi pret savu veselību. Kā psiholoģe iesaku: **ejot pie ārsta, vienmēr izmantojiet profesionāla tulka pakalpojumus**, kas nodrošinās pilnīgāku informāciju. Bet dzīvē bieži ir gadījumi, kad tulko radnieki vai bērni. Mans ieteikums tomēr – neizvēlēties radniekus kā tulkus, jo viņi var būt pārāk emocionāli un arī kādu informāciju noklusēt, netulkot, lai jūs pasaudzētu.

Neiesaistiet bērnus!

Esmu daudz runājusi ar nu jau pieaugušiem bērniem, kas bijuši spiesti bērnībā tulkot saviem nedzirdīgajiem vecākiem dažādās iestādēs, arī pie ārstiem utt. Viņi man stāstīja savas negatīvās sajūtas – gribējies laiku labāk pavadīt kopā ar draugiem, rotaļāties un izbaudīt bērnību, nevis tulkot pieaugušo sarunas.

Bērns nevar būt objektīvs tulks, viņam trūkst arī zināšanu, mazs ir vārdu krājums, viņš nezina tehniskos terminus. Tulkošana var atstāt negatīvu iespaidu, piemēram, bērns var izjust nedrošību un bailes, kas atstāj dziļu psiholoģisku ietekmi uz personības veidošanos. Tādēļ vēlreiz uzsveru, ka ir svarīgi izmantot profesionāla tulka pakalpojumus.

Lai mums visām viss izdodas!

Mīļās sievietes! Aicinu nebaidīties no profilaktiskām ārsta pārbaudēm. Pēdējos gados Latvijas medicīnas iespējas ievērojami palielinājušās. Valstī ievieš modernus aprīkojumus, tehnoloģijas, metodes. Eksperti aktīvi mācās labākajās medicīnas bāzēs visā pasaulē, piedalās starptautiskās konferencēs utt.

Tikai sievietē, kura mīl sevi un savu veselību, var patiesi mīlēt arī otru cilvēku un visu pasauli – tieši tādu, kāda tā ir. ▲

Sandra Freimane, psiholoģe

Jaunība ir mūžam zaļa



Tradicionālais 14. gadskārtējais dzejas lasījumu konkurss Rīgas Raiņa 8. vakara (maiņu) vidusskolā norisinājās 17. februārī. Šoreiz jauniešiem bija dotas brīvas rokas autoru izvēlē, bet tēma bija: „Evergreen... jeb jaunība ir mūžam zaļa”.

Kā ierasts, arī šogad tika ielūgti pasākuma īpašie viesi – aktrise Dace Bonāte un režisore, pedagoģe, teoloģe, LU profesore Laima Geikina, lai žūrijas sastāvā vērtētu konkursantu uzstāšanos. Vēl žūrijā bija Inese Immure, Gunta Krasta (skolotāja, lietišķās etiķetes speciāliste), Zigmārs Ungurs.

Konkursam gatavojušies nopietni

Par to stāsta Raiņa skolas pedagogs Marika Čerņavska (bij. Antonova):

“Skolēnus konkursam ciešā sadarbībā gatavoja trīs pedagogi – literatūras skolotājs Ivars Kalniņš, drāmas skolotāja Jolanta Znotiņa un es pati. Dzirdīgo skolēnu klasēs ar integrētajiem audzēkņiem strādāja arī viņu literatūras skolotāji – Mārīte Mežsarga un Edīte Kāpostiņa. Kolēģes palīdzēja atrast piemērotus dzejoļus un motivēja jauniešus piedalīties. Interesanti, ka uzvarētāju vidū bija tieši 2 integrēto klašu meitenes – Edīte Ķuze un Zane Embrekte. Savu dzejoļu prezentācijas, ko parādīt uz ekrāna ar projektoru, jaunieši veidoja paši, iedvesmojoties no senu, novecojušu lietu fotogrāfijām.

Grūti spriest, vai jauniešiem bija vieglāk un interesantāk gatavoties konkursam, pateicoties šī gada tēmai. Var būt arī tā – īpaši 10. klašu priekšnesumos redzēju, ka tautasdziesmu gaišais, bezbēdīgais noskaņojums jauniešiem ir tuvs. Uzvarēja tie, kam pret dzejoli bija dziļi izprotoša, ļoti personiska attieksme. Tagad, jau ar laiku distanci par to domājot, spriežu, ka mēs, pedagogi, varējām nebēdīgākus dzejoļus atrast arī 11. un 12. klašu dalībniekiem. Arī informāciju par žūrijas locekļiem vāca paši skolēni literatūras stundā skolotāja Ivara Kalniņa vadībā, bet informācijas apkopošanā un noformēšanā palīdzēja

bibliotekāre Andra Zariņa un surdotulks Līva Liepa. Šī saistošā un jauniešus motivējošā informācija tika izvietota pie ieejas zālē uz vairākiem stendiem.”

Pasākumu ar iedrošinošiem vārdiem atklāja skolas direktors Juris Šmits.

Piedalījās divdesmit skolēnu

Lielākā daļa no viņiem bija izvēlējušies dažādu latviešu autoru dzejoļus, bet astoņi – latviešu tautasdziesmas. Pēc katras uzstāšanās žūrija uzreiz deva savu vērtējumu divas reizes: par tehnisko izpildījumu un par emocionālo iespaidu.

Pirmajā vietā – Diāna Stapkeviča ar latviešu tautas dziesmu “Izauga liepiņa”.

Otrā vieta tika dalīta. To ieguva **Zane Embrekte** (latviešu tautas dziesma “Kam, saulīte, spoži lēci”) un duets **Elīna Žurakovska & Elvis Jēkabsons** (latviešu tautas dziesma “Tautiets mani mīļi lūdza”). Trešo vietu ieguva **Edīte Ķuze** par Iman-ta Ziedoņa dzejoļa “Vēl nav nekā” deklamāciju.

Arī pārējie dalībnieki saņēma diplomus ar atzinības vārdiem par raksturīgākajām īpatnībām viņu sniegtumā.

Pasākumu kuplināja lieliski priekšnesumi

Ļoti pārsteidza muzikālā uzveduma pirmizrāde “Līgavu medības” ar savu gatavību, es pat teiktu – profesionālo līmeni, kur daudzas komponentes – deja, tērpi, rekvizīti, dialogi – tika veiksmīgi apvienotas un papildināja cita citu. Šo izrādi sagatavojusi Raiņa vakarskolas integratīvā grupa “Alias” sadarbībā ar Rītausmas deju grupu. Bija jūtams, ka ieguldīts liels darbs.

Par šīs izrādes tapšanu un iespēju parādīt plašākai publikai LNS pašdarbības festivālā **Marika Čerņavska** pastāstīja:

“Teātra izrādi gatavoja liela komanda: oriģinālmūziku un tautas dziesmu aranžijas izrādei gatavoja komponists Jānis Pitens; es pati esmu izrādes režisore; Jolanta Znotiņa ļoti daudz palīdzēja kā režisora asistente un zīmju valodas speciāliste; arī Līva Liepa nāca talkā kā režisora asistente; Dana Kalpiņa - Geida un Antra Austriņa - Seņkāne gatavoja izrādes horeogrāfiju; Monta Zaļkalne, Daina Cukura - Akmene, Edmunds Jonaitis strādāja ar mūziku, bet Aivars Vaišļa veidoja mūzikas ierakstus un skaņas montāžu; profesionāla scenogrāfe Austrā Hauks konsultēja mūs scenogrāfijas jautājumos; Aija Kārklīņa un Dzintra Kukša palīdzēja sagādāt tērpus. Visiem milzīgs paldies par sadarbību!

Ceram vēl uzstāties un parādīties gan festivālos, gan skatēs. Diemžēl bārenītes lomas tēlotāja Dace Vingre jau pavisam drīz dosies uz ārzemēm, būs jāmeklē cita aktrise viņas vietā. Daudzi jaunieši mācās, strādā un ir ļoti aizņemti. Būs grūti savākt visus aktierus un dziedātājus uz nākamajām uzstāšanās reizēm. Starp citu, Raiņa skolā **13. aprīļa vakarā tiks izrādīts uzvedums “No sevis vairs nav bail”**, laipni lūdzam noskatīties!”

“Esmu kļuvusi nedaudz drosmīgāka...”

Tā sevi raksturo **Diāna Stapkeviča**, šāgada dzejas lasījumu konkursa uzvarētāja. Viņa stāsta par savām emocijām un pārdzīvojumiem:

“Es nespēju noticēt, ka esmu uzvarētāja. Man bija šoks. Pirms izrādes drebēju un biju noraizējusies. Pēc tam nāca liels atvieglojums. Es ļoti priecājos, ka esmu saņēmusi augstāko novērtējumu. Vēlos pateikt žūrijai lielu paldies par labajām atzīmēm.

Pašlaik mācos gan Raiņa skolas 10. klasē, gan Rīgas Mākslas un mediju tehnikumā pirmajā kursā tekstilmateriālu dizaina specialitātē. Es agrāk vēlējos būt fotogrāfe un floriste, tomēr izvēlējos citu profesiju. Esmu kautrīga, bet tagad esmu kļuvusi nedaudz drosmīgāka.

Mani hobiji ir rokdarbi: izšūšana, adīšana, zīmēšana un tamlīdzīgi.” ▲

Zigmārs Ungurs
Foto: Rūta Bernaua

Drošajiem pieder pasaule



26. februārī bija svarīgs notikums Kristīnes Zapoļskas dzīvē. Šajā dienā Latvijas Universitātē svinīgajā izlaidumā viņa saņēma diplomu un, tēlaini runājot, pievienojās nedzirdīgo pedagogu kopienai.

Turklāt izlaidumā viņa saņēma arī Atzinības rakstu no LU rektora par diplomdarbu "Komunikācijas grūtības pusaudžiem ar dzirdes traucējumiem". Par to, kāds bija ceļš līdz šim priecīgam notikumam, kā veicās studēšana un daudz ko citu viņa pastāstīja, atbildot uz "Kopsoli" jautājumiem.

Kā jūs nolēmāt iestāties Universitātē?

Es pabeidzu Rīgas Raiņa 8. vakara (maiņu) vidusskolu kopējā plūsmā. Mācījos bez tulka, jo tādas iespējas toreiz nebija. Pirmais gads pēc vidusskolas beigšanas man bija pārdomu gads. Šī gada laikā ieguvu B kategorijas autovadītāja tiesības. Protams, nebija viegli izvēlēties sev piemērotu profesiju, jo pati esmu vājdzirdīga.

Iestājos Latvijas Universitātē 2011. gada vasarā. Mācījos neklātienē, piektdienās un sestdienās.

Kādu profesiju izvēlējāties un kāpēc tieši to?

Mācoties Rīgas internātvīdusskolas bērniem ar dzirdes traucējumiem 9. klasē, mācību pārzīne uzticēja man novadīt nodarbību 6. klasei. Tad sapratu, ka man varētu patikt skolotāja darbs. Tāpēc profesijas izvēle bija par labu speciālajai pedagogijai un logopēdijai.

Studēju speciālo pedagogiju un logopēdiju, jo vēlējos palīdzēt sev, bērniem un pieaugušajiem ar dzirdes problēmām.

Studiju laikā man īpaši patika logopēdijas priekšmetu kursi. Par logopēdu strādāt nevarēšu, tomēr iegūtās zināšanas lieti noderēs darbā ar bērniem. Man bērni vienmēr ir patikuši.

Pastāstiet, lūdzu, par studiju gaitu!

Godīgi sakot, man 1. un 2. kurss bija vissmagākais. Vislielākās grūtības sagādāja sarežģīti mācību priekšmeti, termiņi, piemēram, metodoloģija, projektu vadīšana... Grūtības bija sekot līdzi tam, ko tulko tulks, lasīt prezentāciju un vēl pierakstīt kladē.

Atzīšos, ka sākumā nebija viegli, bija arī asaras. Raudāju, tuvinieki mīrināja, tētis teica, lai nepadodos un esmu stipra. Viņš teica: *"Augstskola pieder stipriem cilvēkiem, un augstskola nepazīst asaras"*. Tētim bija taisnība. Savukārt mamma drošināja, uzsverot: *"Drošajiem pieder pasaule. Studējot nepieciešama ļoti liela pacietība, vēlēšanās attīstīties, gribasspēks, piepūle"*.

Tā veidojās apziņa, ko nozīmē būt studentei un studēt?

Man padevās speciālā pedagogija un logopēdija. Tagad interesē arī psiholoģija, medicīna.

Prakses laikā patika un bija noderīgi satikt skolotājus, skolēnus un nākamos kolēģus, vērot un vadīt nodarbības.

Bet universitātē visvairāk iedvesmoja tikšanās ar smaidošiem pasniedzējiem, profesoriem, docentiem, patika apmeklēt lekcijas, uzzināt daudz ko jaunu un arī ar visiem parunāties.

Priecājos iepazīt jaunus draugus, kursabiedrus, kuri bija ļoti izpalīdzīgi un saprotoši. Mācību procesā cits citam palīdzējām. Arī tulki mācību procesā izrādījās lieliski palīgi un pat draugi.

Bieži apmeklēju bibliotēkas. Sēdēju brīžiem pie lieliem grāmatu kalniem un studēju gan mācību, gan zinātnisko literatūru. Bija jāveic daudz patstāvīgā darba: jāgatavo referāti, prezentācijas, prakses mapes, kursadarbi.

Kā izmantojāt tulku – cik bieži tas notika?

Gadā valsts nodrošina bezmaksas tulka pakalpojumus 360 stundas. Man tas bija pietiekami. Tulka pakalpojums izmantoju lekcijās, vieslekcijās. Studējot nepilna laika neklātienes nodājā, lekcijās

Pateicība

No sirds vislielākais paldies tētim! Paldies saku arī mammai, abām vecmāmiņām, tuviniekiem – krustmātei Regīnai, māsiņām, brālēniem, tantei Zandai, Solvitai, draudzenēm un draugiem, LU pedagogu kolektīvam, profesorei Sarmītei Tūbelelei un docentei Rasmai Vīgantei, pirmsskolas izglītības iestādei "Dzintariņš", Rīgas internātvīdusskolai bērniem ar dzirdes traucējumiem un Valmieras vājdzirdīgo bērnu internātvīdusskolai un Latvijas Nedzirdīgo savienībai, Inesei Immurei, kā arī tulkiem par atbalstu! Paldies!

jas notika piektdienās, sestdienās.

Pēc manām domām, ja tulka nebūtu, studēt es varētu, bet būtu daudz grūtāk. Tādā gadījumā vajadzētu lūgt palīdzību kursabiedriem kopēt lekcijas, lūgt palīdzību vecākiem, pasniedzējiem atsūtīt materiālus uz e-pastu, izmantot diktofonu u.c.

Kāda bija jūsu diplomdarba tēma? Kāpēc tādu izvēlējāties? Kā veicās aizstāvēšana?

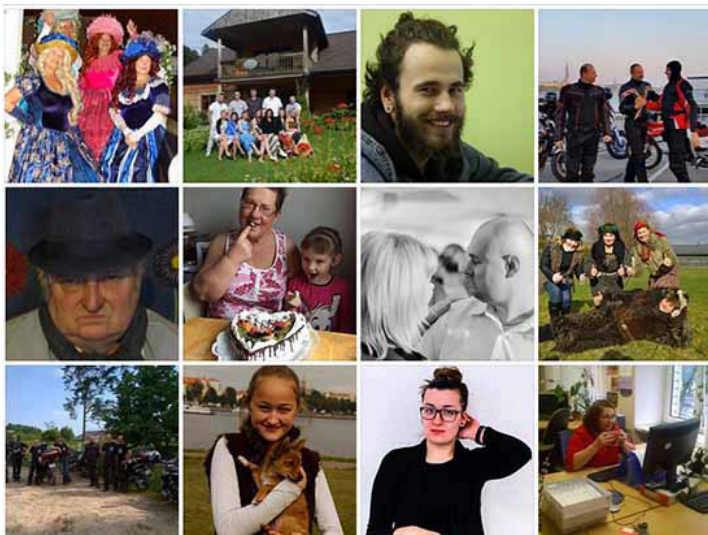
Mana diplomdarba tēma bija "Komunikācijas grūtības pusaudžiem ar dzirdes traucējumiem". Man šī tēma ir sirdij tuva. Es pati esmu saskārusies ar šo problēmu. Mani interesē, kā pusaudži ar dzirdes traucējumiem komunicē ar sabiedrību kopumā, pētīju grūtības un īpatnības, radās idejas, kā uzlabot sakarsmi ar dzirdīgajiem cilvēkiem.

Pētījumā secināju, ka savstarpējo komunikāciju starp dzirdīgiem un nedzirdīgiem cilvēkiem uzlabo nedzirdīgu cilvēku vārdu krājuma paplašināšana – skatoties filmas ar subtitriem, lasot grāmatas. Tas veicina arī rakstītprasmi.

Svarīgi ir aktīvi piedalīties sabiedriskajā dzīvē, kas dod iespēju gūt priekšstatu par apkārtējo vidi, paplašināt pasaules uztveri, redzesloku, ļauj adaptēties dzirdīgo vidē un gūt jaunus draugus, vienlaikus apzinoties savu esamību un spēju rīkoties sarežģītos apstākļos.

Daudz laika prasīja diplomdarba rakstīšana. Izveidoju anketas skolēniem, aptaujas anketu (interviju) pedagogiem, veicu datu statistisko apstrādi un analīzi, izdarīju secinājumus. Diplomdarba aizstāvēšanas laikā runāju mutiski.

Fotokonkurss "Mūsu biedru fotostāsti"



Sveicam visus fotokonkursa dalībniekus, kas pieteica savus foto Kopsolī pirmajai – marta tēmai "Mūsu biedri – hobiji, portreti, dzīvesveids". Fotogrāfijas iesūtīja 12 autori. Paldies visiem par atsaucību mūsu jaunajai iecerei!

Kam turpmāk jāpievērš lielāka uzmanība? Pirmkārt, tehniskajam izpildījumam, jo 5 fotogrāfijām bija nepietiekams pikseļu skaits un tāpēc tām par tehnisko izpildījumu bija ļoti maz punktu. Lūdzu, atcerieties, ka foto īsākā mala nevar būt mazāka par 1500 pikseļiem. Viena fotogrāfija zaudēja pikseļus tāpēc, ka bija tikusi apgriezta – to nevajag darīt, labāk pievelciet tuvplānu. Vēl – der arī tā saucamie selfiji jeb pašbildes, tas nozīmē, ka cilvēks pats sevi nofotografē.

No pieredzes mācāties ne tikai jūs, bet arī mēs. Turpmāk iesūtītās fotogrāfijas balsošanai *Facebook* un *draugiem.lv* liksim **BEZ autoru vārdiem**. Kāpēc? Tāpēc, ka var sanākt arī tā: kam vairāk draugu, tas arī vairāk balsu savāc. Draugs balso par draugu un nevis par fotogrāfiju. Tāpēc turpmāk būs tikai fotogrāfija un nosaukums.

Fotogrāfijas aprīļa tēmai "Pašmaidīsim!" lūdzu iesūtīt līdz 5. aprīlim un nobalsot par savu mīlā-

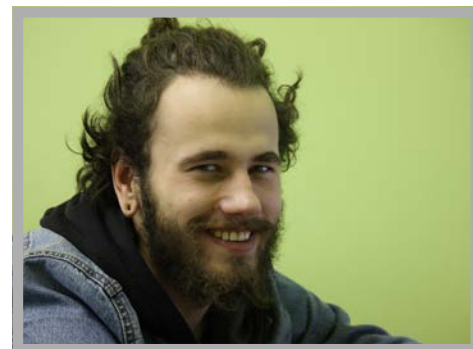
ko foto varēsiet no 6. līdz 11. aprīlim (ieskaitot). Joprojām jebkurš LNS biedrs var piedalīties! Var gadīties arī tā, ka cilvēks būs atsūtījis tikai vienu foto tikai vienai tēmai un tomēr, savācot žūrijas lielāko balsu skaitu, kļūst par gada foto autoru. Viss vēl ir iespējams. Gaidīsim!

Noteikumus varat skatīt: KS 2.nr un www.lns.lv (2.03)

Un tā – marta tēmai "Mūsu biedri – vaļasprieki, portreti, dzīvesveids" iesūtīto fotogrāfiju izvērtēšana ir beigusies.



I vietā: Kristaps Legzdiņš
"LNS Jauniešu centra vadītāja vietnieces portrets"



II vietā: Inguna Māra Čauna
"Praktikants"



III vietā: Igors Kurzenkovs
"Mēs mīlam dejot"

Sākumu lasiet iepriekšējā lpp.

Vai strādāsi iegūtajā profesijā?

Jā, jau pagājušajā gada oktobrī sāku strādāt pirmsskolas izglītības iestādē "Dzintariņš" par pirmsskolas izglītības skolotāju. Varu piebilst, ka šī darbavieta mani pati uzrunāja un piedāvāja darbu.

Ko darāt brīvajā laikā, kādi jums ir hobiji?

Brīvajā laikā man patīk lasīt grāma-

tas, žurnālus par dažādām tēmām, patīk būt pie dabas, pie ūdens, tādā veidā saņemot no dabas enerģiju. Brīvajā laikā braucu pie tuviniekiem ciemos, satiekos ar draudzenēm, draugiem, parunājamies par dzīvi.

Patīk vērot dažādas izstādes. Kad silts laiks, braucu ar divriteni. Šad tad arī aizeju uz peldbaseinu. Ja ir iespēja, eju uz kursiem.

Patīk ceļojumi, patīk iepazīt citas val-

stis un to kultūru, iepazīties ar cilvēkiem – jauniem draugiem.

Es novēlu visiem jauniešiem nebaidīties un uzdrošināties nezināmajam! Būt vienmēr kustībā un attīstībā, krāt zināšanas, kuras nodot alkstošajiem veidot labāku pasauli. Nepadodieties, cīnieties un uzvariet! ▲

Zigmārs Ungurs
Foto: no K. Zapoļskas personiskā arhīva

Kurlmēmo Dzīve

“Kurlmēmo Dzīve” 1932. gadā tika izdota tikai martā, aprīlī un novembrī, un tie visi bija dubultnumuri uz 6 lappusēm katrs.

Gada pirmajā numurā ievadrakstā redakcija raksta: “Grūts gads mums aiz muguras. Visā pasaulē saimnieciskā krīze, daudz cilvēku ir bez darba un maizes. To vispirms sajūt nedzirdīgie.”

Ievietojam fragmentus no Vidzemes Kurlmēmo biedrības valdes sēdes, kurā par biedru uzņēma dzejnieku Rietekli. Pēc tam – 5./6. numurā publicēts viņa dzejolis, no kura šeit ievietots pirmais pants:

Kad krēslā atmirdz zvaigžņu stari,

*Uz rokām gurdo galvu atspiežu,
Tad domāju arvien par tevi arī,
Par tevi, – jaunībā ko milēju...*

Katrā numurā ir arī ziņas no ārzemēm, piemēram, par Vispa-

saules nedzirdīgo kongresu Parīzē, notikumiem Vācijas, ASV, Austrālijas un citu valstu nedzirdīgo dzīvē. Sniegts ieskats nedzirdīgo situācijā Bulgārijā un to skaitu dažādās Eiropas valstīs.

Raksts “Latvijas Nedzirdīgo savienība” (saīsināti) liecina par Latvijas nedzirdīgo kopienas centieniem apvienoties un nodibināt kopīgu, stipru organizāciju, lai iestātos par nedzirdīgo tiesībām. Šis fakts būtu ņemams vērā, nākotnē pētot arī mūsu LNS tapšanas vēsturi.

Piezīme: Ja kaut kas interesē plašāk, tad lasiet paši: http://data.lnb.lv/digitala_biblioteka/laikraksti/KurlmemoDzive/index.htm ▲

Izlase. Piemērošanās

Kas uzmanīgi novēro dabu, tam jau sen būs zināms, cik labi dzīvnieki prot piemēroties apkārtējai dabai un apstākļiem. Novērojams arī, ka dažādas sugas dzīvnieki atbalsta viens otru. Ko mēs cilvēki, sevišķi nedzirdīgie, no tā lai mācāmies?

Mums jāizkopj redze un tauste, jāizkopj mūsu miesa un gars, lai mēs vieglāki pārvarētu grūtības, pret kurām mūs nostādījusi dzīve.

Tas uzrādīs panākumus, kam sirds būs īstā vietā un kas nezaudēs galvu. Galvenie noteikumi: piemērošanās dzirdīgai pasaulei, par cik vien tas iespējams: laba izruņa, laba noskatīšana un novērošanas spējas, veiklums laba darba izpildīšanā.

Bet katra nedzirdīgā pienākums ir arī domāt par tautas nākotni ne tikai no materiālā vai garīgā viedokļa, bet domāt par to, lai viņu bērni būtu veseli un dzirdīgi. Tādēļ, likteņa biedri, kas nedzirdat, izvairieties slēgt laulības ar vājiem, garīgi neapdāvinātiem, ar iedzimtām kaitēm sirgstošiem cilvēkiem.

Vajadzības gadījumā neaizmirstat griezties pēc padoma pie saviem draugiem – pie kurlmēmo skolu skolotājiem, pie dzirdīgiem valžu locekļiem kurlmēmo biedrībās vai savienībā. Tie jums savu padomu neliegs, bet ar to jūs sev nākotnē novērsīsiet daudz rūgtuma un varbūt izsargāsiet savus bērnus no nelaimes. ▲

No 3./4. nr.

Vidzemes Kurlmēmo biedrības gada sapulce

Noturēta 10. janvārī Valmierā. Ieradušies ap 60 biedru. E. Ulmanis ziņo par biedrības darbību. Biedrībā pavisam ir 148 biedri.

Biedrības darbība, sakarā ar grūtiem laikiem, bijusi gausāka kā citus gadus. Uz 1. janvāri biedrības kasē skaidrā naudā ir 590 lati 85 santīmi.

“Kurlmēmo Dzīve” no biedrības piemaksas nav prasījusi, iztikusi ar abonētu naudām un pabalstiem. **Sapulce nolemj, ka visiem Vidzemes kurlmēmo biedrības biedriem obligātoriski jāabonē šinī gadā “Kurlmēmo Dzīve”.**

Pārrunājot nākošā darbības gada galvenos uzdevumus, sapulce nolemj: likt pamatu pirmā Valmieras Kurlmēmo skolas direktora V. Švēdes pieņemšanai, vākt līdzekļus, sarīkot loterejas, nodibināt savstarpējās palīdzības kasi.

Sakarā ar grūtiem laikiem sapulce vienojās valdei izdevumos ievērot vislielāko taupību.

Biedrības priekšnieks E. Ulmanis ziņo, ka pagājušā (1931. – red.) gada maijā apgabaltiesā reģistrēta, tātad **skaitās nodibināta Latvijas Nedzirdīgo savienība.** Tās dibināšanā piedalījās Immanuel no Vidzemes Kurlmēmo biedrība.

Bet nedzirdīgiem nav jāliek rokas klēpī, nav jāgaida uz savienību un valdi. Grupēsimies ap *Kurlmēmo Dzīvi*, nāksim ar priekšlikumiem, par visu, kas mūs interesē, nebūsim kūtri. Ziņosim, ko dara Vidzemes, Rīgas un Jelgavas kurlmēmo biedrības. Ko visi kopīgi darīsim, tas būs paliekošs un stiprs. Mēs visi esam vienādi likteņa brāļi un māsas.

Pēc sapulces visi dalībnieki vēl ilgi palika kopā, pārrunādami gūtos iespaidus. ▲

No 1./2. nr

Latvijas Nedzirdīgo savienība

Dažādu apstākļu dēļ uz pirmo kopējo sapulci pilnvarotie sapulcējās tikai šā gada aprīlī (1932 – red.) Rīgas Kurlmēmo skolas priekšnieka J. Grienfelda kga dzīvoklī.

Jau agri no rīta viņi ierodas no tālienes – Gulbenes, Ainažiem, nakti negulējuši. Daži tieši no darbavietām, nemazgātām rokām. Vērojams, ka izzudusi neuzticība, kas bija vērojama agrāk.

Svinīga diena. Apzinoties mirkļa svarīgumu, visi priecīgi pacilāti. Vidzemnieki prezentē 140 biedrus, *Immanuel* – 60. Ir arī no Vispārējās kurlmēmo biedrības (pārstāv 85 biedrus), atnākuši, lai pieņemtu lēmumu par iestāšanos savienībā.

Valdē aizklātā balsošanā ievēlēja 6 vidzemniekus un 8 no *Immanuel*. Pirmajā valdes sēdē par savienības priekšsēdētāju ievēl V. Treiju, par viņa biedru J. Grienfeldu, par sek-

retāru E. Ulmani un nosaka biedru naudu uz 1 Ls. Nolemj policijai paziņot savienības valdes sastāvu, naudu iemaksāt atvērtā kontā Latvijas bankā, iegādāties protokolu grāmatu un apaļo spiedogu.

Arī Revīzijas komisija notur pirmo sēdi.

❖ ❖ ❖

Ceļš tikko sākts – svētīgs, bet grūts tāpēc, ka visa pasaule pārdzīvo grūtības. Vissmagāk jūtas nedzirdīgie, jo tagad, kur tik liels dzirdīgo bezdarbnieku vairums, ir vēl grūtāk atrast darbu. Vienīgais, kā uzlabot stāvokli, ir apvienoties.

Darba savienībai ir ļoti daudz, atbalstīsim to visos pasākumos. Kā maza sēkliņa, ja to iestāda un kopj, izaug par lielu koku, kas dod patvērumu un augļus daudziem, arī no mūsu mazās organizācijas izaugs liela un spēcīga, kas dos labumu un patvērumu daudziem.

No 5./6. nr

Andris Lungēvičs – labākais basketbolists 2016



Latvijas Nedzirdīgo basketbola čempionāts vīriešiem risinājās 5. un 6. martā Ķekavas sporta centrā "Bultas".

Šogad piedalījās četras komandas: "Liepava – 1", "Liepava – 2", "Nedzirdīgo boulings", "Zaļā paparde"/VVBIVS – AC/RNBI (sporta kluba "Zaļā paparde", Valmieras vājdzirdīgo bērnu internatīvis-

BIVS – AC/RNBI visas 3 spēles zaudēja. **Sekoja finālspeles.** Čiņā par 3. vietu "Nedzirdīgo boulings" pārspēja komandu "Zaļā paparde"/VVBIVS – AC/RNBI ar 48:44. Spēlē par 2016. gada Latvijas

skolas – attīstības centra un Rīgas internatīviskolas bērniem ar dzirdes traucējumiem apvienotā komanda).

Vispirms notika pamatsacensības, kurā katra komanda tikās ar katru. "Liepava – 1" pārspēja komandu "Nedzirdīgo boulings" ar 66:52; "Zaļā paparde"/VVBIVS – AC/RNBI ar 67:45 un ar 50:43 komandu "Liepava – 2". Divas uzvaras ieguva "Liepava – 2", bet vienu uzvaru pār "Zaļās papardes" un abu skolu apvienoto komandu izcīnīja "Nedzirdīgo boulings".

"Zaļā paparde"/VVBIVS – AC/RNBI visas 3 spēles zaudēja.

Sekoja finālspeles. Čiņā par 3. vietu "Nedzirdīgo boulings" pārspēja komandu "Zaļā paparde"/VVBIVS – AC/RNBI ar 48:44. Spēlē par 2016. gada Latvijas

nedzirdīgo čempiona titulu "Liepava – 2" ar 64:60 uzvarēja "Liepavu – 1".

Ļoti labi spēlēja arī otro vietu ieguvuši komanda "Liepava – 1", kura faktiski bija jauniešu komanda un tikai apstākļu dēļ netika čempionu godā.

Lūk, jaunās čempionkomandas sastāvs: **Guntars Jurševskis, Zigmārs Alksnis, Juris Ķikurs, Andris Lungēvičs, Renārs Simsons, Mareks Ašmanis, Ruslans Trubiņš, Valters Gārnis, Sjutrukovs Nikolajs, Maksims Bergmanis. Komandas treneris – Andris Bergmanis, pārstāve – Gunta Vazdiķe.**

Rezultatīvākais turnīra spēlētājs ar 85 punktiem – Andris Lungēvičs (attēlā 3. no kreisās). Viņš tika atzīts arī par turnīra vērtīgāko spēlētāju (to katrā spēlē nosaka laukuma tiesneši).

Pārējie rezultatīvākie spēlētāji: Kārlis Valdmanis (64 punkti), Guntis Vicinskis (62), Maksims Mitkins (54), Paulis Kalniņš (52), Kristaps Ķikurs (42). ▲

Foto: no LNSF mājaslapas

Zane grib būt pirmā!



No 19. līdz 20. februārim risinājās kārtējais Latvijas ziemas čempionāts peldēšanā, kurā piedalījās arī mūsu nedzirdīgā peldētāja Zane Embrekte. Viņa čempionātā startēja Bērnu un jaunatnes sporta skolas Rīdzene – Ziepniekkalns I sastāvā.

50 m distancē brīvajā stilā 52 dalībnieču konkurencē viņa ieguva otro vietu ar rezultātu 26,45 sek. Arī otrajā distancē, kurā viņa piedalījās – 100 m brīvajā stilā (47 dalībnieces), izcīnīja otro vietu ar rezultātu 57,92 sek. Tātad viņa savās distancēs ir otra labākā peldētāja Latvijā!

Komandas sastāvā Zane ieguva otro vietu arī stafetē 4x100 m brīvajā stilā, bet jauktajā stilā 4x100 m stafetē – 3. vietu.

22. – 23. aprīlī Zane piedalīsies Baltijas valstu čempionātā Tallinā. Bet oktobrī – no-

vembrī – 1. Eiropas Nedzirdīgo čempionātā peldēšanā.

Zane stāsta, ka viņas sīvākā konkurente Latvijā 50 m un 100 m distancēs brīvajā stilā ir Gabriela Ņikitina, kura šajās distancēs ieguva pirmo vietu. Zane cer, ka ar citīgiem treniņiem un uzlabojot savu peldēšanas tehniku, spēs apsteigt sāncensi un šajās distancēs kļūt par Latvijas čempioni.

Zane trenējas 8 reizes nedēļā: pirmdien un sestdien ir 2 treniņi dienā, bet otrdien, trešdien, ceturtdien piektdien – viens treniņš dienā. Jā, slo-dze ir liela, viņa atzīst, ir grūti, bet viņa esot pieradusi un labi var izturēt šādu slodzi. Ar savu treneri Zane komunicē apmierinoši, ar citām peldētājām gan ir grūtāk sapsrsties.

Zanei pašlaik dzīvē ir divas prioritātes: peldēšana un mācības Rīgas Raiņa 8. vakara (maiņu) vidusskolā, kurā vēl jāmācās pusotrs gads. Pēc vakarskolas pabeigšanas viņa gribētu mācīties tālāk, bet vēl nav izvēlējusies, kādu profesiju. Neskatoties uz lielo aizņemību, Zane atrada laiku, lai piedalītos Rīgas Raiņa 8. vakara (maiņu) vidusskolas rīkotajā dzejas lasījumu konkursā, kur ieguva dalītu otro vietu. ▲

Foto: no Z. Embrektes facebook albuma

Labākie šautriņš

Šogad LNSF balvas izcīņa šautriņu mešanā risinājās 20. februārī Rītausmā. Sacensībās piedalījās 10 sievietes un 19 vīrieši no visiem LNSF sporta klubiem, izņemot "Zaļā paparde". Sacensību galvenā tiesnese – Gunta Vazdiķe.

Sievietes tika iedalītas 2 apakšgrupās. A apakšgrupā uzvarēja Jekaterina Jasinska – Volkova, bet B apakšgrupā – Evita Zariņa. Finālā par 1. vietu **Sandra Vanaga pārspēja J. Jasinsku – Volkovu**, kurai otrā vieta. Čiņā par 3. vietu **Evita Zariņa** uzvarēja Gundegu Paņko.

Vīrieši tika sadalīti 4 apakšgrupās. A apakšgrupā uzvarēja Ģirts Gabrāns, B – Vladimirs Lagunovs, C – Artūrs Beitiks, D – Dāvis Beitiks.

Finālā par pirmo vietu **Andris Žurakovskis pārliecinoši pārspēja Pēteri Loginu** (otrais labākais), bet spēlē par trešo vietu **Guntis Vicinskis** uzvarēja Ģirtu Gabrānu. ▲

Pasākumi biedrībās aprīlī

RĪGĀ

6., 13., 20., 27. 04 pl. 16 Laikrakstu un žurnālu apskats

23.04 Lielā Talka

JELGAVĀ

5., 19.04 pl. 17 Informācija (Sarmas ielā 4)

30. 04 pl. 10 Draudzības spēle „Šautriņas” (pie Natālijas)

TUKUMĀ

6. 04 pl. 18 Informācija

17. 04 pl. 9 Sporta diena

23. 04 pl. 10 Talkas diena

PLĀVINĀS

7. 04 pl. 11 Avīžu koplasišana

12. 04 pl. 11 Radošais darbs

16. 04 pl. 12 Tematiskais pasākums

21. 04 pl. 11 Psihologa nodarbības

26. 04 pl. 11 Informācijas diena

ALŪKSNĒ

1. 04 pl. 12 Tematiskais pasākums „Pajokosim!!!”

5. 04 pl. 12 Informācijas diena

12. 04 pl. 12 Laikrakstu apskats

22. 04 pl. 12 IK „Kustīgās rokas” – Zib adatiņas, tek kamoliņi

26. 04 pl. 12 Pārrunas

28. 04 pl. 12 Talka

29. 04. pl.12 Medicīniskā informācija

SMILTENĒ

7. 04 pl. 10 Laikrakstu apskats

14. 04 pl. 12 Nedzirdīgo ziņas

21. 04 pl. 12 Talka

28. 04 pl. 12 Informācijas diena

RĒZEKNĒ

5.04 pl. 12 Avīžu un žurnālu koplasišana „Sapratne”

7., 21.04 pl. 10 IK „Vissija”

12. 04 pl. 11 IK „Saimniecīte”: Ekonomiskie ēdieni

14. 04 pl. 12 Mutvārdu žurnāls „Gribam visu zināt”

19.04 pl. 12 Pārrunas „Problēmas, to risinājumi”

23. 04 pl. 12 IK „Juniors” - Pavasara boulings

26. 04 pl. 12 Informācija

DAUGAVPILĪ

5., 12., 19., 21.04 pl. 13 Laikrakstu un žurnālu apskats

6., 13., 20., 27. 04 pl. 15 Radošā nodarbība

7. 04 pl. 13 Informācija par nedzirdīgo dzīvi

14. 04 pl. 13 IK „Neziniši”

26. 04 pl. 13 Lekcija

28. 04 pl. 12 Ekskursija

KULDĪGĀ

1. 04 pl. 12 Māņu diena – Izjokošana un jautras izdarības

4. 04 pl. 12 Galda spēļu turnīrs

7., 21.04 pl. 10 Vingrošana

7., 15. 04 pl. 12 Informatīvā diena

12. 04 pl. 12 Sieviešu klubiņš

18. 04 pl. 12 Psihologa lekcija

19. 04 pl. 18 Rokdarbi

20., 23.04 pl. 18 Deju mēģinājumi

23. 04 pl. 12 Latvisko tradīciju godināšana – Jurgi

29. 04 pl. 10 Spodrības diena

VENTSPILĪ

1. 04 pl. 11 Joku diena

5., 12., 19., 26. 04 pl. 11 Laikrakstu un žurnālu apskats

7., 21. 04 pl. 11 Informācija

9. 04 pl. 10 IK „Dambrete”

9., 23., 30. 04 pl. 17 IK „Veselība”

14. 04 pl. 11 Atmiņas diena „Manas dienas stāsts”

23. 04 pl. 14 IK „Šautriņu mešanu sacensībās”

28. 04 pl. 11 Smieklu klubiņš

LIEPĀJĀ

1., 15., 16., 22., 29. 04 pl. 18 IK „Liedags”

2., 23., 30. 04 pl. 12 IK „Liedags”

5., 12., 26. 04 pl. 12 Pārrunas

5., 12., 26. 04 pl. 13 Laikrakstu un žurnālu apskats

7. 04 pl. 12 Atpūtas pasākums

„Liepājas RB – 68”

19. 04 pl. 12 Laikrakstu un žurnālu apskats

19. 04 pl. 13 Informācija par nedzirdīgo dzīvi

22. 04 pl. 11 Talka

VALMIERĀ

5., 12., 19., 22., 26.04 pl. 14 Apmācība planšetdatora lietošanā

7. 04 pl. 14 Laikrakstu apskats

7. 04 pl. 15 Suvenīru veidošana

14. 04 pl. 14 Miklu minēšana

16. 04 pl. 11 Veiklības spēles novusā

20. 04 pl. 12 Kolektīvs apmeklējums - Tautas tēlotāju mākslas 60 gadu jubilejas izstāde kultūras centrā

21.04 pl. 14 Lekcija-video „Viss par Ļeniņu”

21.04 pl. 15.30 Suvenīru veidošana

28.04 pl. 14 Atpūtas pasākums „Atpazīsti putnus!”

30.04 pl. 12 Talka kluba teritorijas uzkopšanā

Mīļi sveicam!

80

13. 04 Velta Fernate, Rīgas

26. 04 Vilhelms Jankelāns, Rēzeknes

75

3. 04 Pēteris Bogdanovs, Daugavpils

24. 04 Maija Jonāne, Rīgas

24. 04 Gaļina Ļisova, Rīgas

70

17. 04 Pēteris Kalvīts, Rēzeknes

29. 04 Oļegs Civkunovs, Ventspils

65

2.04 Vera Gobina, Rīgas

60

1. 04 Aija Meijere, Rīgas

24. 04 Jevgeņijs Siļins, Rīgas

55

2. 04 Diāna Rozīte, Rīgas

2. 04 Agnis Rozītis, Rīgas

21. 04 Vladimirs Jahimčiks, Rīgas

30. 04 Inese Jazvica, Rīgas

30. 04 Maija Kopmane, Rīgas

50

9. 04 Edgars Vorslovs, Rīgas

10. 04 Anita Pārpuce, Rīgas

27. 04 Inta Ješkova, Rīgas biedrība

Pateicība

Paldies visiem, kuri atbalstīja mūsu ģimeni un bija kopā ar mums, aizvadot pēdējā gaitā mūsu mīļo **IVANU CVETKOVU** – vīru, tēti, vectētiņu. Īpašs paldies tulkam Jautrītei Gromai.

Veronika Cvetkova

Līdzjūtības

Daudz darbiņu padarīts,

Daudz soliņu iztecēts;

Lai nu mīļā Zemes māte

Pārklāj savu seģenīti.

† Mūžībā aizgājusi **ANNA JEKIMOVA** (1940. 3.03 – 2016. 3.03).

Izsakām visdziļāko līdzjūtību Annas dēlam un draugiem.

Smiltenes RB

Un pār gadiem aizgājušiem

Liels miers nu sagšu sedz...

† Mūžībā aizgājis mūsu biedrs **IVANS CVETKOVS** (1934.4.02 – 2016.22.02).

Izsakām visdziļāko līdzjūtību ģimenei, tuviniekiem un draugiem. Lai vieglas smiltis!

LNS Rīgas RB

Un atmiņas tik dārgas

Sirds ilgi saglabās...

† Izsakām visdziļāko līdzjūtību Jelgavas grupas biedrei **SANDRAI BĒRZINAI**, māti aizvadot mūžībā.

LNS Rīgas RB Jelgavas grupa